

Andrei Hoisie (Andrei Corbea)

Lista publicațiilor științifice

1. Volume independente

- 1.1. *Ego, Alter, Alter Ego*, Editura Omnia, Iași 1993, 222 p.
- 1.2. *Despre teme. Explorări în dimensiunea antropologică a literarității*, Editura Universității “Al.I.Cuza”, Iași 1995, 288 p.
- 1.3. *Paul Celan și “meridianul” său. Repere vechi și noi pe un atlas central-european*, Editura Polirom, Iași 1998, 200 p.
- 1.4. *Czernowitzer Geschichten. Über eine städtische Kultur in Mittel(Ost)europa*, Böhlau Verlag, Wien/Köln/Weimar 2003, 252 p.
- 1.5. *La Bucovine. Éléments d’histoire politique et culturelle*, Institut d’Études Slaves, Paris 2004, 156 p.
- 1.6. *Politik, Presse und Literatur in Czernowitz 1890-1940. Kulturgeschichtliche und imagologische Studien*, Stauffenburg Verlag, Tübingen 2013, 160 p.
- 1.7. *Irreführung der Dämonen. Acht Essays zu Gregor von Rezzori* (în colaborare cu Jacques Lajarrige), Parthenon Verlag, Kaiserslautern und Mehlingen 2014, 152 p.
- 1.8. *Paul Celans «unbequemes Zuhause». Sein erstes Jahrzehnt in Paris*, Rimbaud Verlag, Aachen 2017, 130 p.
- 1.9. „Nu vrea/cicatrice“. *Studii despre Paul Celan la împlinirea a 100 de ani de la nașterea poetului*, Editura Polirom, Iași 2020, 384 p.

2. Volume și ediții coordonate și îngrijite

- 2.1. *Johann Wolfgang Goethe. 1832-1982*. (volum editat împreună cu Octavian Nicolae), Universitatea “Al.I.Cuza”, Iași 1982, 277 p.
- 2.2. *Interferențe culturale româno-germane*. (volum editat împreună cu Octavian Nicolae), Universitatea “Al.I.Cuza” Iași 1986, 238 p.
- 2.3. *Interferențe lingvistice și literare. Franz Kafka*. (volum editat împreună cu Sorin Chițanu), Universitatea “Al.I.Cuza”, Iași 1988, 160 p.
- 2.4. *Kulturlandschaft Bukowina. Studien zur deutschsprachigen Literatur des Buchenlandes nach 1918*. (volum editat împreună cu Michael Astner),

Ed. Universității “Al. I. Cuza”, Iași 1990, 283 p.

2.5. *Valeriu Marcu: Die Vertreibung der Juden aus Spanien* (ediția a doua îngrijită după ediția din 1934), Verlag Matthes & Seitz, München 1991, 287 p.

2.6. *Metropole und Provinzen in Alt-Österreich* (volum editat împreună cu Jacques Le Rider), Böhlau Verlag, Wien/Köln/Weimar 1996, 312 p.

2.7. *Jüdisches Städtebild Czernowitz* (antologie, prefață și note), Jüdischer Verlag im Suhrkamp Verlag, Frankfurt am Main 1998, 320 p. Ediția a doua (cu postfață) : Suhrkamp Verlag, Berlin 2020, 326 p.

2.8. *Paul Celan. Biographie und Interpretation/Biographie et interprétation* (ed.), Hartung-Gorre/Editions Suger/Polirom, Konstanz/Paris/Iași 2000, 235 p.

2.9. *Valeriu Marcu: “Ein Kopf ist mehr als vierhundert Kehlköpfe”. Gesammelte Essays* (antologie, postfață și note), hrsg. von Erhard R. Wiehn, Hartung-Gorre Verlag, Konstanz 2002, 251 p.

2.10. *Stundenwechsel. Neue Perspektiven zu Alfred Margul-Sperber, Rose Ausländer, Paul Celan, Immanuel Weissglas* (volum editat împreună cu George Guțu și Martin A. Hainz), Ed. Universității “Al. I. Cuza”, Hartung-Gorre Verlag, Paideia, Iași/Konstanz/București 2002, 492 p.

2.11. *Brücken schlagen. Studien zur deutschen Literatur. Festschrift für George Guțu* (volum editat împreună cu Anton Schwob și Stefan Sienerth), IKGS Verlag, München 2004, 490 p.

2.12. *Umbruch im östlichen Europa. Die nationale Wende und das kollektive Gedächtnis* (volum editat împreună cu Rudolf Jaworski și Monika Sommer), Studien Verlag, Innsbruck /Wien /München /Bozen, 2004, 168 p.

2.13. « *Czernowitz bei Sadagora* ». *Identitäten und kulturelles Gedächtnis im mitteleuropäischen Raum* (volum editat împreună cu Alexander Rubel), Ed. Universității “Al. I. Cuza”, Hartung-Gorre Verlag, Iași/Konstanz 2006, 350 p.

2.14. *Multikulturalität in der zeitgenössischen deutschsprachigen Literatur, Akten des XI. Internationalen Germanistenkongresses Paris 2005* (Jahrbuch für Internationale Germanistik, Reihe A- Band 82), Bd. 6/II, (volum editat împreună cu Bernard Bach și Elzbieta Katarzyna Dzikowska), Peter Lang, Bern/Berlin etc., 2007, 386 p.

2.15. *Deutschsprachige Öffentlichkeit und Presse in Mittelost- und Südosteuropa (1848-1948)*, (volum editat împreună cu Ion Lihaciu și Alexander Rubel) Ed. Universității « Alexandru Ioan Cuza », Hartung-Gorre Verlag, Iasi/Konstanz 2008, 600 p.

2.16. *Transcarpathica. Germanistisches Jahrbuch Rumänien*, Heft 3-4 (2004-2005), (volum îngrijit împreună cu Alexander Rubel), Ed. Paideia, București 2008, 532 p.

2.17. *Immanuel Weissglas (1920-1979). Studien zum Leben und Werk*, (volum editat împreună cu Grigore Marcu și Joachim Jordan), Ed. Universității « Alexandru Ioan Cuza », Hartung-Gorre Verlag, Iași/Konstanz 2010, 478 p.

- 2.18. *Diskurse der Aufklärung*, (volum editat împreună cu Alexander Rubel), Ed. Universității « Alexandru Ioan Cuza », Hartung-Gorre Verlag, Iași/Konstanz 2012, 212 p.
- 2.19. *Prolegomene la un dicționar al presei de limbă germană din Bucovina istorică. 1848-1940* (în colaborare cu Ion Lihaciu și Markus Winkler), Editura Universității « Alexandru Ioan Cuza », Iași 2012, 330 p. Versiune germană revizuită : *Zeitungsstadt Czernowitz. Studien zur Geschichte der deutschsprachigen Presse der Bukowina (1848-1940)*, Parthenon Verlag, Kaiserslautern und Mehlingen 2014, 264 p.
- 2.20. *Gregor von Rezzori : Auf der Suche nach einer grösseren Heimat. Studien und Materialien*, (volum editat împreună cu Cristina Spinei), Ed. Universității « Alexandru Ioan Cuza », Hartung-Gorre Verlag, Iași/Konstanz 2013, 576 p.
- 2.21. *Gregor von Rezzori : Notizen zum Roman „Ein Hermelin in Tschernopol“ (Fragmente aus dem Nachlass)*, (selecție și comentarii împreună cu Andrea Landolfi), vezi 2.20., p. 457-512.
- 2.22. *Pluralität als kulturelle Lebensform. Österreich und die Nationalkulturen Südosteuropas*, (volum editat împreună cu Harald Haslmayr), Lit Verlag, Berlin /Wien 2013, 305 p.
- 2.23. *Impulsul Iluminismului în traduceri românești din secolul al XVIII-lea*, (volum editat împreună cu Eugenia Dima), Editura Universității „Alexandru Ioan Cuza“, Iași 2014, 292 p.
- 2.24. *Kulturen an ‚Peripherien‘ Mitteleuropas (am Beispiel der Bukowina und Tirols)* (volum editat împreună cu Sigurd Paul Scheichl), Ed. Universității « Alexandru Ioan Cuza » / Hartung-Gorre Verlag, Iași/Konstanz 2015, 584 p.
- 2.25. *Geisteswissenschaften im Dialog : Deutsch/Rumänisch, Rumänisch/Deutsch* (volum editat împreună cu Mădălina Diaconu), Ed. Universității « Alexandru Ioan Cuza », Hartung-Gorre Verlag, Iași/Konstanz 2016, 282 p.
- 2.26. *Friedrich Schiller : Opere alese* (ediție îngrijită), vol. VI : *Scrieri istorice*, (traducere, prefață și note de Octavian Nicolae), Ed. Universității „Alexandru Ioan Cuza“, Iași 2016, 470 p.
- 2.27. *Începutul modernizării culturii române și racordarea la Occident prin traduceri* (volum editat împreună cu Eugenia Dima), Editura Universității „Alexandru Ioan Cuza“, Iași 2016, 376 p.
- 2.28. *„Toposforschung (...) im Lichte der U-topie“. Literarische Er-örterungen in/aus MittelOsteuropa* (volum editat împreună cu Ion Lihaciu), Ed. Universității « Alexandru Ioan Cuza », Hartung-Gorre Verlag, Iași/Konstanz 2017, 664 p.
- 2.29. *Friedrich Schiller : Opere alese* (ediție îngrijită), vol. I : *Teatru*, (traduceri de Mariana Bărbulescu, Mihai Isbășescu, Mariana Crainic, Argument și prefață la vol. I de Andrei Corbea-Hoisie, comentarii de Mariana Bărbulescu), Ed. Universității « Alexandru Ioan Cuza », Iași 2018, 376 p.

- 2.30. *Immanuel Weissglas: Gottes Mühlen in Berlin* (ediție și comentarii), Rimbaud Verlag, Aachen 2020, 156 p.
- 2.31. *Paul Celan weltweit: Zur internationalen Rezeption eines Jahrhundertdichters: Literatur, Philosophie, Gedächtniskultur* (ed. împreună cu Leonard Olschner și Dirk Weissmann). In : *Wege der Germanistik in transkultureller Perspektive*, Akten des XIV. Kongresses der Internationalen Vereinigung für Germanistik (IVG). Hrsg. von Laura Auteri, Natascia Barrale, Arianna Di Bella, Sabine Hoffmann. In: *Jahrbuch für internationale Germanistik. Beihefte*. Peter Lang Verlag. Bern 2022, p. 81-303.
- 2.32. *Limbă și cultură germană în România (1918-1933). Realități post-imperiale, discurs public și cîmpuri culturale* (ed. împreună cu Rudolf Gräf). Vol. 1,2. Iași: Polirom 2023.
- 2.33. *Handbuch der Literaturen aus Czernowitz und der Bukowina* (ed. împreună cu Steffen Höhne, Oxana Matiychuk, Markus Winkler). Stuttgart: J.B. Metzler 2023.

4. Volume traduse

- 3.1. *Hans Robert Jaufß: Hermeneutică literară și experiență estetică* (traducere în limba română), Ed.Univers, București 1983, 502 p.
- 3.2. *Mirjam Korber: Deportiert. Jüdische Überlebensschicksale aus Rumänien 1941-1944.* (traducere în limba germană), Hartung-Gorre Verlag, Konstanz 1993, 290 p.
- 3.3. *Valeriu Marcu: Machiavelli* (traducere în limba română), Ed.Eminescu, București 1993, 352 p.
- 3.4. *Theodor W. Adorno: Minima Moralia. Reflecții dintr-o viață mutilată* (traducere în limba română), Ed. Univers, București 1999, 288 p. Ediția a doua : Ed. Art, București 2007, 286 p.
- 3.5. *Theodor W. Adorno : Teoria estetică* (traducere în limba română împreună cu Gabriel H. Decuble și Cornelia Eșianu), Ed. Paralela 45, Pitești 2005, 497 p.
- 3.6. *Paul Celan : Meridianul și alte proze* (traducere în limba română), EST-Samuel Tastet Editeur, Paris/Bucarest/Jerusalem 2009, 119 p. Ediția a doua : Ed. Polirom, Iași/București 2020, 118 p.
- 3.7. *Max Horkheimer, Theodor W. Adorno : Dialectica Luminilor* (traducere în limba română), Ed. Polirom, Iași/București 2012, 296 p.

4. Cursuri și manuale universitare

- 4.1. *Vorlesungen zur deutschen Literatur nach 1945.* (în colaborare cu Sorin

Chițanu, Martin Dietrich, Grigore Marcu, Octavian Nicolae), Universitatea "Al.I.Cuza", Iași 1988, 166 p.

5. Studii, contribuții bibliografice și documentare, prefețe, postfețe

- 5.1. *Istoria literară și funcția socială a literaturii*, în RITL 3 (1976), p.320-327.
- 5.2. *O mărturie germană despre români în secolul al XVII-lea*, în "Magazin istoric" 2 (1977), p.33-35.
- 5.3. *Der rumänische Stoff eines deutschen Barockromans*, în RESEE 3 (1977), p.480-492.
- 5.4. *Istorie literară și tematologie*, în RITL 2 (1978), p.161-172.
- 5.5. *Die Geschichte als Makroexemplum: Friedrich Schiller und Nicolae Bălcescu*, în ST 5 (1978), p.170-186.
- 5.6. *Motivkonstanz als Rezeptionsästhetischer Vorgang*, în *Proceedings of the IX-th Congress of the International Comparative Literature Association*, Bd.2, hrsg.von Hans Robert Jauss und Manfred Naumann, Universitätsverlag, Innsbruck 1980, p.101-106.
- 5.7. *Cu privire la corespondența lui Vlad Țepeș și Matei Corvin*, în AIIA 17 (1980), p.669-685.
- 5.8. *Critica și istoria literară sub semnul esteticii receptării*, în CC/VR 10 (1980), p.147-155.
- 5.9. *Recurența temelor literare ca proces al receptării estetice*, în ALIL 27 (1979/1980), p.111-127.
- 5.10. *București, un popas în exil*, în SL 246-247 (1981), p.46-49.
- 5.11. *Brechts Modell einer ästhetischen Rezeption*, în *Beiträge zur Literaturgeschichte und -methodologie*, hrsg.von Horst Fassel und Klaus Hammer, Friedrich-Schiller-Universität, Jena 1982, p.165-173.
- 5.12. *Brecht în Finlanda*, în SL 262-264 (1982), p.252-257.
- 5.13. *Vorwort la Johann Wolfgang Goethe. 1832-1982*, Universitatea "Al.I.Cuza", Iași 1982, p.1-11.(vezi 2.1.)
- 5.14. *Imaginea Țărilor Române în "Theatrum Europaeum"*, în AIIA 20 (1983), p.403-417.
- 5.15. *Prefață la Hans Robert Jauss: Hermeneutică literară și experiență estetică*, Ed.Univers, București 1983, p.5-24.(vezi 2.2.)
- 5.16. *O idee literară: critica tematică*, în ALIL 29 (1983/1984), p.151-162 & ALIL 30-31 (1985/1987), p.77-89.
- 5.17. *Surprize ale istoriei literare: Valeriu Marcu*, în SL 284-286 (1984), p.145-186.
- 5.18. *Zur Problematik eines deutschen Modells der Junimea-Gesellschaft*, în *Culture and Society*, ed.by Alexandru Zub, Ed.Academiei, Iași 1985, p.101-

112. Versiune română: *Cu privire la critica "modelului german" al Junimii*, în *Cultură și societate. Studii privitoare la trecutul românesc*, editat de Alexandru Zub, Ed.Stiințifică, București 1991, p.242-257. Versiune revăzută și completată sub titlul „*Modelul*“ *cultural german la Junimea*, în *Identificarea continuă. În onoare Mircea Martin 80*, ed. de Carmen Mușat și Caius Dobrescu, Ed. Muzeul Literaturii Române, București 2020, p. 424-444. Versiune actualizată în *Societatea românească și concurența modelelor de dezvoltare (1859-1939)*, ed. de Gheorghe Iacob și Ovidiu Buruiană, Ed. Școala Ardeleană, Cluj 2022, p. 33-51.
- 5.19. *Das literarische Werk zwischen Negativität und normbildender Funktion*, în CREL 2 (1985), p.110-121.
- 5.20. *Ein deutscher Publizist rumänischer Herkunft: Valeriu Marcu*, în *Rumänisch-deutsche Interferenzen*, hrsg.von Klaus Heitmann, Carl Winter Verlag, Heidelberg 1986, p.164-184.
- 5.21. *Zur Rezeption der Frankfurter Schule in der Konstanzer Schule der Rezeptionsästhetik*, în *Die Frankfurter Schule und die Folgen*, hrsg.von Axel Honneth & Albrecht Wellmer, Walter de Gruyter, Berlin /New York 1986, p.353-366.
- 5.22. *L'esthétique de la réception comme théorie du dialogue*, în CREL 3 (1986), p.21-30
- 5.23. *Prefață la Interferențe culturale româno-germane*, Universitatea "Al.I.Cuza", Iași 1986, p.5-13. (vezi 2.3.)
- 5.24. *Din nou despre exilul bucureștean al lui Franz Theodor Csokor*, în idem, p.178-188.(vezi 2.3.)
- 5.25. *Exerciții de dialectică*, în CC 3-4 (1986), p.116-120.
- 5.26. *Din nou Dürrenmatt: o piesă "crâncenă"*, în SL 307-309 (1986), p.293-303.
- 5.27. *Pour une nouvelle strategie comparatiste*, în "Oeuvres & Critiques" [Tübingen] 1 (1988), p.25-34. Versiune prescurtată în limba română: în RL 36 (1986).
- 5.28. *Thesen zum deutschsprachigen Schriftum jüdischer Autoren in der rumänischen Bukowina*, în *Space and Boundaries. Proceedings of the XII-th Congress of the International Comparative Literature Association*, hrsg.von Douwe Fokkema und Roger Bauer, Bd.4, Iudicium Verlag, München 1990, p.229-236.
- 5.29. *Der Literatur-Kritiker als Literaturkritiker. Bemerkungen zu dem (doch) resignierten Adorno*, în *Literaturkritik. Anspruch und Wirklichkeit*, hrsg.von Wilfried Barner, Metzler Verlag, Stuttgart 1990, p.337-350.
- 5.30. *Sprach- und Raumgrenzen als Komponenten der kulturellen Produktivität*, în *Kulturlandschaft Bukowina*, Ed.Universității "Al.I.Cuza", Iași 1990, p.7-17. (vezi 2.5.)

- 5.31. *Despre "frontiere"*, în "Steaua" 5-6-7 (1991), p.82-84.
- 5.32. *Nachwort la Valeriu Marcu: Die Vertreibung der Juden aus Spanien*, Verlag Matthes & Seitz, München 1991, p. 216-285. (vezi 2.6.); versiune prescurtată: *Valeriu Marcu*, in John M. Spalek, Konrad Feilchenfeld, Sandra H. Hawrylchak (Hrsg.):*Deutschsprachige Exilliteratur seit 1933*, Bd. 3, Teil I, K.G. Saur Verlag, Bern und München 2000, S.323-342 ; *Valeriu Marcu – ein Rumäne im literarischen Berlin*, in "Germanica", Nr. 38 (2006), S. 25-46.
- 5.33. *Briefe Valeriu Marcus aus dem Exil* , în "Der Pfahl" [München] 5 (1991), p.85-127.
- 5.34. *Prolegomene la o estetică a receptării* , în CIE 2,3,4,5,6,7 (1992).
- 5.35. *Das Fremde in der Fremde. Zur Typologie einer Literatur des Deutschtums im Ausland*, în *Begegnung mit dem Fremden. Akten des VIII. Internationalen Germanisten-Kongresses Tokyo 1990*, hrsg.von Eijiro Iwasaki und Yoshinori Shichiji, Bd.10, Iudicium Verlag, München 1991, p.171-178. Reluat în: ZGR 1 (1992), p.23-27.
- 5.36. "*Gesellschaftsbildender*" und *identitätsstiftender Expressionismus. Zur aktivistischen Episode in Czernowitz 1919*, în SODV 1 (1993), p.15-25. Reluat în *Die literarische Avantgarde in Südosteuropa und ihre politische und gesellschaftliche Bedeutung*, hrsg. von Reinhard Lauer, Südosteuropa-Gesellschaft, München 2001, p. 131-144. Versiune amplificată: *Expressionismus in Czernowitz*, în *Expressionismus in Österreich. Die Literatur und die Künste*, hrsg. von Klaus Amann & Armin A.Wallas, Böhlau Verlag, Wien/Köln/Weimar 1994, p.322-341.
- 5.37. *Zur Geschichte der Juden in der Bukowina*, prefață la *Mirjam Korber: Deportiert*, Hartung-Gorre Verlag, Konstanz 1993, p.13-26.(vezi 2.6.)
- 5.38. *Postfață la Valeriu Marcu: Machiavelli*, Ed.Eminescu, București 1993, p.322-350.(vezi 2.7.)
- 5.39. *La vechi răspunsuri, noi întrebări*, în RITL 3-4 (1993), p.337-446. Versiune germană revizuită și completată : *Epochenschwellen um Mozart*, în *Diskurse der Aufklärung* (vezi 2.18), p. 107-122.
- 5.40. *Westliche Kulturpolitik in Mittel-Osteuropa. Politik mit, in oder zugunsten der Kultur* , în *Relations culturelles internationales et processus de réformes en Europe centrale. Les politiques culturelles exterieures autrichienne, allemande et française*, ed. par Hans Brodersen, HEC Eurasia Institute, Jouy-en-Josas 1994, p.199-208.
- 5.41. *La culture juive germanophone de Bucovine et de Czernowitz*, în "Revue Germanique Internationale" [Paris] 1 (1994), p.165-181. Versiune română: *Cu privire la cultura germanofonă a evreilor bucovineni*, în SAHIR, 1 (1996), p.217-236. Versiune engleză: *Some Comments on the German-speaking Culture among the Jews of Bukowina*, în *Studia et acta historiae iudaeorum Romaniae*, ed. by Silviu Sanie & Dumitru Vitcu, The School of Jewish Studies, Tel Aviv

- 1996, p.171-190. Versiune germană prescurtată: *Zur deutschsprachigen Kultur der Bukowiner Juden*, în *Multikulturalität und Multiethnizität in Mittel-, Ost- und Südosteuropa*, hrsg. von Ernst- Peter Brezovszky, Arnold Suppan, Elisabeth Vyslonzil, Peter Lang Verlag Frankfurt am Main, 1999, p. 57-61.
- 5.42. *Valeriu Marcu*, în *Deutschsprachige Exilliteratur seit 1933*, Bd.4: *Bibliographien. Schriftsteller, Publizisten und Literaturwissenschaftler in den USA*, hrsg. von John M. Spalek, Konrad Feilchenfeldt und Sandra H. Hawrylchak, Verlag K.G.Saur, Bern/München 1994, p.1248-1259.
- 5.43. *Neues zur Geschichte der Judenemanzipation in Rumänien*, în "Aschkenas"[Viena], 4 (1994), vol. 2, p.519-529.
- 5.44. *Für eine richtige manistik. Die Lage des Faches in Rumänien*, în *Germanistik in Mittel- und Osteuropa 1945-1992*, hrsg.von Christoph König, Walter de Gruyter, Berlin/New York 1995, p. 168-182. Versiune extinsă: *Paradoxien und Dilemmata der rumänischen Germanistik*, în *Zur Geschichte und Problematik der Nationalphilologien in Europa*, hrsg. von Frank Fürbeth, Pierre Krügel, Ernst Metzner, Olaf Müller, Max Niemeyer Verlag, Tübingen 1999, p. 933-944.
- 5.45. *Rumänien vom National- zum Nationalitätenstaat*, în *Minderheit und Nationalstaat*, hrsg. von Harald Roth, Böhlau Verlag, Köln/Weimar/Wien 1995, p.43-58.
- 5.46. *Memoiren rund um Valeriu Marcus Memoiren*, în "Neue Literatur" 2 (1995), p.86-91.
- 5.47. *Pawlitschek, Pekelmann, Kaindl & Co. Zum Entstehen und Bestehen einer österreichischen ostprovinziellen Literatur vor 1918*, în "Sprachkunst"[Viena], 2 (1995), p.263-281. Versiune franceză: *Pawlitschek, Pekelmann, Kaindl & Co. Naissance et subsistance d'une littérature autrichienne dans une province orientale avant 1918*, în *Continuités et ruptures dans la littérature autrichienne*, éd. par Dieter Hornig, Georg Jankovic, Klaus Zeyringer, Éditions Jacqueline Chambon, Nîmes 1996, p.123-141. Versiune românească (fragment): *O parte a întregului*, în *Europa Centrală. Nevroze, dileme, opinii*, coord.de Adriana Babeți, Cornel Ungureanu, Ed. Polirom, Iași 1997, p. 195-200.
- 5.48. *Urbane Kohabitation in Czernowitz als Modell einer gespannten Multikulturalität* în "Neohelicon"[Budapesta], 1 (1996), p.77-94. Versiune amplificată: *Die Bukowina în Das Bild vom Anderen. Identitäten, Mentalitäten, Mythen und Stereotypen in multiethnischen europäischen Regionen*, hrsg. von Valeria Heuberger, Arnold Suppan, Elisabeth Vyslonzil, Peter Lang Verlag, Frankfurt am Main 1998, p.123-138; *Das Bild vom Anderen: Identitäten, Mentalitäten, Mythen und Stereotypen in der Bukowina zur Jahrhundertwende*, in *Habsburger Aporien? Geisteshaltungen und Lebenskonzepte in der multinationalen Literatur der Habsburger Monarchie*, hrsg. von Eva

Reichmann, Aisthesis Verlag, Bielefeld 1998, p.41-58.

5.49. *Erneute Anmerkungen zum Begriff "Rumänien-deutsche Literatur". Versuch einer ideologiekritischen Dekonstruktion*, în *Pluralität. Eine interdisziplinäre Annäherung. Festschrift für Moritz Csaky*, hrsg. von Gotthart Wunberg und Dieter A. Binder, Böhlau Verlag, Wien/Köln/Weimar 1996, p.81-99. Versiune franceză amplificată: *Nouvelles remarques sur la notion de "littérature allemande de Roumanie"*, în *L'exterritorialité de la littérature allemande*, éd. par Nicole Fernandez-Bravo, Peter Henninger, René-Marc Pille et Claudine Raboine, L'Harmattan, Paris 2002, p. 37-50.

5.50. *Eine "provinzielle" Provinzkritik*, în *Metropole und Provinzen in Altösterreich*, Böhlau Verlag, Wien/Köln/Weimar 1996, p.162-179 (vezi 2.9).

5.51. *Paul Celan și limba română. Un bilanț*, în *Literarische Mehrsprachigkeit*, hrsg.von Heinrich Stiehler, Hartung-Gorre Verlag, Konstanz 1996, p.86-103. Reluat sub titlul *Exil, în-străinare, in-solitare. Paul Celan și limba română*, în SL 391-396 (1997-1998), p.244-272; reluat în versiune prescurtată sub titlul *Dimensiunea românească a poeziei lui Paul Celan*, în volumul *Modelul german în dialog cu spiritualitatea românească*, ed. de Henri Zalis, Caietele "Viața Românească", Nr. 1 (2002), p. 127-134. Versiune franceză: *Paul Celan et la langue roumaine*, în *Paul Celan. Biographie und Interpretation/ Biographie et interprétation*, Hartung-Gorre/ Editions Suger/ Polirom, Konstanz/Paris/Iași 2000, p. 98-118 (vezi 2.12).

5.52. *Cît de "austriacă" a fost și este literatura austriacă?*, în SL 382-384 (1997), p.58-64. Reluat ca prefață la *Proză feminină austriacă*, antologie și traducere de Dan Stoica, Institutul European, Iași 1998, p. V-XV.

5.53. *Hochschulgermanistik in Iași. Die Bilanz eines dreifachen Anfangs*, în *Beiträge zur Geschichte der Germanistik in Rumänien*, hrsg. von George Guțu und Speranța Stănescu, Ed. Charme-Scott, București 1997, p.47-66 ; versiune românească : *Germanistica universitară în Iași. Bilanțul unui multiplu început*, în *Universitatea din Iași. De la modelul francez la sistemul Bologna*, coord. de Gheorghe Iacob, Ed. Universității, Iași 2007, p. 425-440 ; versiune revizuită și simplificată : *Eine osteuropäische Germanistik im Wirbel der Zeiten*, în « *Geschichte der Germanistik. Mitteilungen* », Nr. 39/40 (2011), S. 32-37. ISSN 1613-0758, ISBN 978-3-8353-0926-5 ; *Limba și literatura germană* (împreună cu Mariana Bărbulescu și Adina-Lucia Nistor), în *Universitatea din Iași (1860-2010). Facultăți, profesori, școli științifice*, coord. de Gheorghe Iacob, Editura Universității, Iași 2011, p. 157-163.

5.54. *Prefață la Jacques Le Rider: Mitteleuropa*, Ed. Polirom, Iași 1997, p.5-14.

5.55. *The Jews from Cernăuți in the 19th century as portrayed by literary sources of the time*, în "Studia Judaica", 6 (1997), p.115-126.

5.56. *1919, Czernowitz, Bukowina. Der Nerv im Kon-Text*, postfață la *Der Nerv. Eine expressionistische Zeitschrift aus Czernowitz*, hrsg. von Ernest

Wichner und Herbert Wiesner, Literaturhaus, Berlin 1998, p. 251-276. Versiune ucraineană prescurtată: *Cernivci, 1919*, în “Duh i Litera” [Kiev], Nr. 5-6 (1999), p. 73-81.

5.57. Czernowitz. *Bilder einer jüdischen Geschichte*, prefață la *Jüdisches Städtebild Czernowitz*, Jüdischer Verlag im Suhrkamp Verlag, Frankfurt am Main 1998 (vezi 2.10), p. 7-30.

5.58. *Ion Ianoși: o pedagogie a lucidității*, în *Ion Ianoși. O viață de cărturar*, ed. de Vasile Morar, Ed. All Educational, București 1998, p. 101-120.

5.59. *Postfață la Paul Celan: Poeme*, traducere românească de Luminița Graur și Ion Papuc, Ed. Crater, București 1998, p. 81-83.

5.60. *Karl Emil Franzos și Mihai Eminescu. Lecția unei polemici “la distanță”*, în SAHIR, 3 (1998), p.191-206. Versiune germană: *Karl Emil Franzos und Mihai Eminescu. Eine aus der Ferne geführte Polemik und ihre Lehren*, in *Bürgersinn und staatliche Macht in Antike und Gegenwart. Festschrift für Wolfgang Schuller*, hrsg. von Martin Dreher, Universitätsverlag, Konstanz 2000, p. 55-70.

5.61. *Autour du “méridien”. Abrégé de la “civilisation de Czernowitz”, de Karl Emil Franzos à Paul Celan*, in *Les littératures de langue allemande en Europe Centrale. Des Lumières à nos jours*, éd. par Jacques Le Rider et Fridrun Rinner, Presses Universitaires de France, Paris 1998, p.115-162.

5.62. “*Trista știință*” din *Minima Moralia*, postfață la *Theodor W. Adorno: Minima Moralia. Reflecții dintr-o viață mutilată* (vezi 2.11.), Ed. Univers, București 1999, p.272-281; reluată ca prefață la ediția a doua: Ed. Art, București 2007, p. 5-16.

5.63. *Tipuri și stereotipuri. A învățat Karl Emil Franzos din estetica lui Goethe?*, în ZGR 1-2 [15-16] (1999), p. 115-118. Versiune revizuită sub titlul: *Ce ar fi putut învăța și n-a învățat Karl Emil Franzos din estetica lui Goethe*, în RL 5 (2001), p.20-21.

5.64. *Paul Celan. Biographie und Interpretation*, in *Paul Celan. Biographie und Interpretation/ Biographie et interprétation*, Hartung-Gorre/ Editions Suger/ Polirom, Konstanz/Paris/Iași 2000, p. 98-118 (vezi 2.12). Reluat în: *Cercetarea literară azi. Studii dedicate profesorului Paul Cornea*, volum îngrijit de Liviu Papadima și Mircea Vasilescu, Ed. Polirom, Iași 2000, p. 194-198

5.65. *Celan, der Emigrant*, în *Jakob-und-Wilhelm-Grimm-Preis des Deutschen Akademischen Austauschdienstes 2000*, Deutscher Akademischer Austauschdienst, Bonn 2000, p. 16-28.

5.66. “*Deutschsprachige Judendichtung aus Czernowitz*”, in *Unverloren. Trotz allem. Paul Celan-Symposium in Wien 2000*, hrsg. von Hubert Gaisbauer, Bernhard Hain, Erika Schuster, Mandelbaum Verlag, Wien 2000, S. 62-81. Reluat în: *Les écrivains juifs autrichiens (du Vormärz à nos jours)*, éd. par

Jürgen Doll, *La Licorne*, Poitiers 2000, p. 253-269.

5.67. *Ein deutsch-österreichischer Missionär in Halb-Asien: Karl Emil Franzos*, in *Ambivalenz des kulturellen Erbes. Vielfachkodierung des historischen Gedächtnisses*, hrsg. von Moritz Csaky und Klaus Zeyringer, Studien Verlag, Innsbruck /Wien /München 2000, p.151-164. Versiune franceză sub titlul: *Le voyage colonisateur de Karl Emil Franzos en Semi-Asie*, in "Cultures d'Europe Centrale" [*Le voyage dans les confins*, textes réunis par Delphine Bechtel et Xavier Galmiche], No 3 (2003), p. 23-42.

4.68. *Bürger Franzos*, în "Arcadia", Bd. 35, Heft 2 (2000), p. 295-317.

5.69. *Dezastre, rezistență și "transcendență iudaică". Insemnări despre opera lui Norman Manea*, în *Contribuția scriitorilor evrei la literatura română*, coord. de Henri Zalis, Caietele "Viața Românească" nr. 2 (2001), p.131-139; versiune germană sub titlul *Desaster, Widerstand und "jüdische Transzendenz". Zum Werk von Norman Manea*, in *Erinnerte Shoah. Die Literatur der Überlebenden*, hrsg. von Walter Schmitz, Thelem, Dresden 2003, p. 385-395.

5.70. *Imposibila "fuziune a orizonturilor"*, prefață la *Jean Bollack: Sens contra sens. Cum citim?*, Ed. Polirom, Iași 2001, p. 5-10.

5.71. "Gedächtnisort" *Maghrebienien. Eine Lesehypothese*, in *Die Verortung von Gedächtnis*, hrsg. von Moritz Csaky, Peter Stachel, Passagen Verlag, Wien 2001, p. 151-162; reluat sub titlul *Maghrebienien - Ein Gedächtnisort ex negativo*, in "Austriaca" nr. 54 (2002), p. 11-24 ; versiune românească sub titlul *Memoria "Maghrebieniei" lui Rezzori. O ipoteză de lucru*, în *Cultura memoriei în Europa Centrală*, coord. de Ciprian Vâlcă, Ilinca Ilian, Editura Universității de Vest, Timișoara 2005, p. 45-58.

5.72. *Von Bildungsbürger zum Intellektuellen. Zum Profil der "Czernowitzer Zivilisation"*, in "Wörter stellen mir nach, ich stelle sie vor". *Dokumentation des Ludwigsburger Symposium "100 Jahre Rose Ausländer"*, hrsg. von Michael Gans, Roland Jost, Harald Vogel, Schneider Verlag Hohengehren, Baltmannsweiler 2002, p.33-38. Versiune prescurtată și revizuită sub titlul *Bemerkungen zur Czernowitzer Zivilisation* in "Czernowitz war ein Familienbegriff". *Jüdisches Leben in Europa vor der Schoah und dessen Einfluß in Israel heute*, hrsg. von Andrea Peschel, Heinrich Böll Stiftung, Tel Aviv 2004, p. 31-36. Alte versiuni: *Der Beitrag der Juden zur deutschen Kultur in Czernowitz*, in *Deutschland und seine Partner im Osten*, hrsg. von Bernd Rill, Hanns-Seidel-Stiftung, München 2004, p. 137-146 ; *Deutsch-jüdische Symbiose in der mitteleuropäischen Provinz : Bukowina*, in *Jüdische Welten in Osteuropa*, hrsg. von Annelore Engel-Braunschmidt, Eckhard Hübner, Peter Lang Verlag, Frankfurt am Main 2005, p. 219-230.

5.73. *Postfață la Max Frisch: Homo faber*, trad. de Mara Giurgiuca, Ed. Polirom, Iași / București 2002, p. 221-228.

- 5.74. *Jüdische Identität bei Karl Emil Franzos. Glossen zu einem Manuskript aus dem Jahre 1868*, in *Jüdische Identitäten in Mitteleuropa. Literarische Modelle der Identitätskonstruktion*, hrsg. von Armin Wallas, Max Niemeyer Verlag, Tübingen 2002, p. 159-170; reluat sub titlul *Identität - Akkulturation - Assimilation. Karl Emil Franzos auf der Suche der jüdischen Identität*, in *Globalism și dileme identitare. Perspective românești*, ed. de Alexandru Zub și Adrian Cioflâncă, Ed. Universității "Al. I. Cuza", Iași 2002, p.256-266.
- 5.75. *Postfață la Max Frisch: Eu nu sunt Stiller*, trad. de Ondine-Cristina Dascălița, Ed. Polirom Iași / București 2002, p.433-437.
- 5.76. "Die Liebe zum Denken, die Freude zum Wagen". *Anmerkungen zur Valeriu Marcus Publizistik*, in *Valeriu Marcu: "Ein Kopf ist mehr als vierhundert Kehlköpfe"*. *Gesammelte Essays*, (vezi 2.13.), Hartung-Gorre Verlag, Konstanz 2002, S. 9-21.
- 5.77. *Cuvînt înainte la ediția în limba română la Proză din cealaltă viață. Friedrich Hölderlin și apropiatii săi*, ediție originală de Alain Preaux, trad. de Irina Airinei, Ed. Compania, București 2002, p. 7-11.
- 5.78. *Bukowina als Symptom. Marginalien zu Mariana Hausleitners Buch "Die Rumänisierung der Bukowina"*, in *Nation und Nationalismus in Europa. Kulturelle Konstruktion von Identitäten (Festschrift für Urs Altermatt)*, hrsg. von Catherine Bosshart-Pflüger, Joseph Jung und Franziska Metzger, Verlag Huber, Frauenfeld/Stuttgart/Wien 2002, S. 481-490. Versiune românească: *Paradigma bucovineană*, în "22", nr. 631/15 (2002), p. 12-13.
- 5.79. *Schmuggelware. Zur biographischen Wende in der Celan-Forschung*, in *Stundenwechsel. Neue Perspektiven zu Alfred Margul-Sperber, Rose Ausländer, Paul Celan, Immanuel Weissglas* (vezi 2.14), Ed. Universității "Al. I. Cuza", Hartung-Gorre Verlag, Paideia, Iași/Konstanz/București 2002, p. 143-164. Reluat în: *Lectures d'une oeuvre. Die Niemandrose, Paul Celan*, coord. par Marie-Hélène Quéval, Editions du Temps, Nantes 2002, p. 67-88; versiuni românești prescurtate: sub titlul *Marfă de contrabandă* în RL 35 (2003), p. 26-27; sub titlul *Paul Celan. Biografia din textul poetic* în "Paradigma", nr. 3-4 (2004), p. 1-2, 20-21.
- 5.80. *Czernowitz: der imaginierte "Westen im Osten"*, in *Transnationale Gedächtnisorte in Zentraleuropa*, hrsg. von Jacques Le Rider, Moritz Csaky, Monika Sommer, Studien Verlag, Innsbruck/Wien/München/Bozen 2002, S. 79-98.
- 5.81. *Postfață la Max Frisch: Numele meu fie Gantenbein*, trad. de Ondine-Cristina Dascălița, Ed. Polirom Iași / București 2003, p.353-356.
- 5.82. *Ein Literatenstreit in Czernowitz (1939-1940)*, in "Études germaniques", 58e année, 2 (2003), p. 363-377.
- 5.83. *Intre "culmile artei" și "mocirlele sexului". Reflecții asupra lumii "pianistei" Erika Kohut*, in SL 7-9 (2003), p. 232-240.

- 5.84. *Paul Langfelder; Lothar Rădăceanu; Tudor Vianu*, in *Internationales Germanistenlexikon 1800-1950*, hrsg. von Christoph König, Verlag Walter de Gruyter, Berlin/New York 2003, vol. II, p. 1058-1059, vol. III, p. 1455-1456, p. 1940-1942.
- 5.85. *O scriere "anonimă" a lui Leon Rosenzweig (I, II)*, in SAHIR VIII (2004), p. 97-104 ; SAHIR IX (2005), p. 41-43.
- 5.86. *Politik, Öffentlichkeit und Geld in der kakanischen Provinz. Eine Affaire im Czernowitz des beginnenden 20. Jahrhunderts*, in *Brücken schlagen. Studien zur deutschen Literatur. Festschrift für George Guțu (vezi 2.15)*, IKGS Verlag, München 2004, p. 91-103 ; reluat în « ...zwischen dem Osten und dem Westen Europas ». *Deutschsprachige Presse in Czernowitz bis zum Zweiten Weltkrieg*, hrsg. von Susanne Marten-Finnis und Walter Schmitz, Thelem, Dresden 2005, S. 3-12.
- 5.87. *Städtische und nationale Nachbarschaften im Spiegel der Literatur, in Europa im Wandel. Literatur, Werte und europäische Identität*, hrsg. von Birgit Lermen und Mirosław Ossowski, Konrad Adenauer Stiftung, Sankt Augustin 2004, S. 219-234 ; versiune prescurtată sub titlul *Über "Nachbarn" und "Fremde". Der "Prozess der Zivilisation" und sein Scheitern in einem Roman von Aharon Appelfeld*, in *Schauplatz Kultur-Zentraleuropa. Transdisziplinäre Annäherungen. Festschrift für Moritz Csaky*, hrsg. von Johannes Feichtinger, Elisabeth Grossegger, Gertraud Marinelli-König, Peter Stachel, Heidemarie Uhl, Studien Verlag, Innsbruck/München/Bozen 2006, S. 335-344. Versiune engleză revizuită sub titlul *On „Neighbors“ and „Strangers“ : the Literary Motif of „Central Europe“ as Lieu de Mémoire*, in *Understanding Multiculturalism. The Habsburg Central European Experience*, ed. by Johannes Feichtinger and Gary B. Cohen, Berghahn, New York/Oxford 2014, p. 174-186.
- 5.88. *Deutsch in Rumänien*, in "Deutsch-Rumänische Hefte", Jhrg. VII, H.2 (2004), p. 3-6.
- 5.89. *Postfață la Theodor W. Adorno : Teoria estetică (vezi 3.17)*, Ed. Paralela 45, Pitești/București 2005, p. 471-482.
- 5.90. *Czernowitz 1892. Die « nationale » Wende in der Bukowiner Innenpolitik aus Wiener Sicht*, in *Grenzregionen der Habsburgermonarchie im 18. und 19. Jahrhundert. Ihre Bedeutung und Funktion aus der Perspektive Wiens*, hrsg. von Hans-Christian Maner, Lit-Verlag, Münster 2005, S. 89-101 ; versiune revizuită sub titlul *Czernowitz 1892. Die imagologische Projektion einer Epochenschwelle*, in *Räume und Grenzen in Österreich-Ungarn 1867-1918. Kulturwissenschaftliche Annäherungen*, hrsg. von Wladimir Fischer, Waltraud Heindl, Alexandra Millner, Wolfgang Müller-Funk, Francke Verlag, Tübingen 2010, S. 35-48.
- 5.91. *Der Tag : Rose Ausländers Publikationsorgan in Czernowitz*, in « *Gedichte* » *de Rose Ausländer*, coord. par Jacques Lajarrige et Marie-Hélène

Queval, Editions du Temps, Nantes 2005, p. 27-42.

5.92. *Die Czernowitzer Gemeinschaft (1928-1930). Zur Bestandaufnahme des "kulturellen Feldes" deutscher Sprache in der Bukowina der Zwischenkriegszeit*, in "Deutsche Vierteljahresschrift für Literaturwissenschaft und Geistesgeschichte", 79. Jhrg., H.4 (2005), S. 634-652; reluat în *Benachrichtigen und Vermitteln. Deutschsprachige Presse und Literatur in Ostmittel- und Südosteuropa im 19. und 20. Jahrhundert*, hrsg. von Mira Miladinovic Zalaznik, Peter Motzan und Stefan Sienerth, IKGS Verlag, München 2007, S. 205-222.

5.93. « *Eislaken auf Transnistriens Feldern* ». *Shoah und Transnistrien in der Lyrik der Czernowitzer Dichter*, in *Der Maler Arnold Daghani*, hrsg. von Helmut Braun und Deborah Schulz, Zu Klampen Verlag, Springe 2006, S. 158-167 ; reluat sub titlul *Die Erinnerung an den Holocaust in der Bukowina*, in *Akademie gemeinnütziger Wissenschaften zu Erfurt. Klassensitzungsvorträge 2000-2004*, hrsg. von Klaus Manger, Erfurt 2006, S. 207-225.

5.94. *Nachwort la Ilana Shmueli : Ein Kind aus guter Familie. Czernowitz 1924-1944*, Rimbaud Verlag, Aachen 2006, S. 98-111 ; versiune extinsă sub titlul *Mythos Czernowitz* în « Österreichische Zeitschrift für Volkskunde », Bd. LXI (Neue Serie), H. 4 (2007), p. 415-428 ; reluat sub titlul *Zum mystifizierten Erinnerungsraum Bukowina* în *Die « Wahrheit » der Erinnerung*, hrsg. von Eleonore Lappin & Albert Lichtblau, Studien Verlag, Innsbruck 2008, p. 132-141.

5.95. *Paul Celan und Walter Benjamin*, in « *Czernowitz bei Sadagora* ». *Identitäten und kulturelles Gedächtnis im mitteleuropäischen Raum* (vezi 2.18), Ed. Universităţii "Al. I. Cuza", Hartung-Gorre Verlag, Iaşi/Konstanz 2006, p. 203-214 ; reluat în *Zwischeneuropa-Mitteuropa. Sprache und Literatur in interkultureller Konstellation*, hrsg. von Walter Schmitz in Verbindung mit Jürgen Joachimsthaler, Thelem, Dresden 2007, S. 266-275.

5.96. *Celan (Paul)*, în *Dictionnaire du monde germanique*, éd. par Michel Espagne, Elisabeth Decultot, Jacques Le Rider, Editions Bayard, Paris 2007, p. 172-173.

5.97. « *Du bist ein Deutscher. Deutscher mosaischen Glaubens* » - *Zum Deutschnationalismus von Karl Emil Franzos*, in *Karl Emil Franzos. Schriftsteller zwischen den Kulturen*, hrsg. von Petra Ernst, Studien Verlag, Innsbruck/Wien/Bozen 2007, p. 51-58. Reluat sub titlul *Deutschnationalismus und österreichische Mission in « Halb-Asien »*. *Karl Emil Franzos und die Rumänen*, în *Spuren eines Europäers. Karl Emil Franzos als Mittler zwischen den Kulturen*, hrsg. von Amy-Diana Colin, Elke-Vera Kotowski, Anna-Dorothea Ludewig, Georg Olms Verlag, Hildesheim/Zürich/New York 2008, S. 127-138.

5.98. *Aderca, Felix ; Benador, Ury ; Bercovici, Israil ; Botosani ; Bucovina ;*

Călugăru, Ion ; Câmpulung Moldovenesc ; Chernivtsi ; Crohmălniceanu, Ovid. S. ; Ebner, Mayer ; Gertsă ; Peltz, Isac ; Rădăuți ; Siret ; Vatra Dornei ; Wald, Henri, in *The YIVO Encyclopedia of Jews in Eastern Europe*, ed. by Gershon David Hundert, Yale University Press, New Haven & London 2008, Volume 1 : p. 8, 147, 149, 220-221, 257-260, 286-287, 311-313, 367-368, 443, 589-590 ; Volume 2 : p. 1338, 1510, 1756, 1961-1962, 1992.

5.99. « *es/ harzt, will nicht/ vernarben* ». *Paul Celan und Heinrich Heine*, in *Harry ... Heinrich ... Henri ...Heine. Deutscher, Jude, Europäer*, hrsg. von Dietmar Goltschnigg, Charlotte Grollegg-Edler, Peter Revers, Erich Schmidt Verlag, Berlin 2008, S. 335-343.

5.100. Czernowitz, Cernauti, Tshernovtsi, Tshernivtsi : *les représentations sociales d'une identité multiple*, in *Les villes multiculturelles en Europe centrale*, éd. par Delphine Bechtel et Xavier Galmiche, Editions Belin, Paris 2008, p. 167-190. Versiune revizuită în română : Czernowitz, Cernăuți, Tshernovtsi, Tshernivtsi. *Reprezentările sociale ale unei identități multiple*, în „Trivium. Revista de gândire simbolică“, An XI, nr. 2 [19] (aprilie-iunie 2019), p. 331-360.

5.101. *Die kanonische Chance. Zum Verhältnis der deutschsprachigen Literatur Rumäniens zur binnendeutschen Literatur*, in *Minderheitenliteraturen – Grenzerfahrung und Reterritorialisierung. Festschrift für Stefan Sienerth*, hrsg. von George Guțu, Ioana Crăciun, Iulia Pătruț, Paideia, București 2008, p. 289-300.

5.102. *Postfață*, in *Paul Celan : Meridianul si alte proze*, EST-Samuel Tastet Editeur, Paris/Bucarest/Jerusalem, 2009, p. 87-114 ; reluat sub titlul *Note despre proza lui Paul Celan*, în *Echilibrul între antiteze. Studii oferite profesorului Paul Cornea cu ocazia celei de a 90-a aniversări*, coord. de Monica Spiridon, Mircea Anghelescu, Laura Mesina, Carmen Mușat, Editura Universității din București, București 2014, p. 143-160 ; versiune prescurtata in limba franceza sub titlul *Réflexions sur le tournant celanien (en marge d'une traduction roumaine de la prose de Paul Celan)*, in « Continuum » [Tel Aviv], Nr. 6 (2009), p. 130-140.

5.103. *Negative Galizien-Klischees in der Bukowiner Öffentlichkeit vor dem 1. Weltkrieg*, in *Historia sub specie aeternitatis. In honorem magistri Alexandru Zub*, ed. de Victor Spinei si Gheorghe Cliveti, Ed. Academiei Romane/Ed. Istros, Bucuresti/Braila 2009, p. 339-352 ; versiune completata in *La Galicie au temps des Habsbourg (1772-1918). Histoire, société, cultures en contact*, sous la direction de Jacques Le Rider & Heinz Raschel, Presses Universitaires François-Rabelais, Tours 2010, p. 205-220.

5.104. *Liaisons dangereuses : Ernst Jünger und Valeriu Marcu*, in *Ernst Jünger – eine Bilanz*, hrsg. von Natalia Zarska, Gerald Diesener, Wojciech Kunicki, Leipziger Universitätsverlag, Leipzig 2010, S. 418-431.

- 5.105. *Zu den Gedichten Immanuel Weissglas' im Österreichischen Literaturarchiv*, in *Immanuel Weissglas (1920-1979). Studien zum Leben und Werk*, hrsg. von Andrei Corbea-Hoisie, Grigore Marcu, Joachim Jordan, Ed. Universitatii « Alexandru Ioan Cuza », Hartung-Gorre Verlag, Iasi/Konstanz 2010, S. 13-38.
- 5.106. *Metafizică, hermeneutică, ontologie*, în *Signum, Lingua, Oratio. In Honorem Professoris Maria Carpop*, ed. de Constantin Sălăvăstru, Dan S. Stoica, Editura Universității « Alexandru Ioan Cuza », Iași 2010, p. 188-203, reluat după versiunea din “Orizont” (vezi 6.145).
- 5.107. *Warten auf den « Zuspruch der Sprache »*. *Bemerkungen zu den Desiderata, Celan zu übersetzen*, in „*Studia Germanica Napocensia*“, Nr. 2 (2010), S. 47-62. Versiune revizuită în *Literatur in Kontext. Kunst und Medien, Religion und Politik. Festschrift für Walter Schmitz*, hrsg. von Frank Almai, Ulrich Fröschle, Thelem, Dresden 2014, S. 503-516.
- 5.108. *Nachträgliches zum Komplex Paul Celan — Alfred Margul-Sperber — Wien. Zwei neu entdeckte Briefe im Österreichischen Literaturarchiv*, in „*Études germaniques*“, Nr. 66 (2011), p. 153-167.
- 5.109. *Zur publizistischen Tätigkeit Aurel Onciuls*, in *Presselandschaft in der Bukowina und den Nachbarregionen. Akteure-Inhalte-Ereignisse (1900-1945)*, hrsg. von Markus Winkler, IKGS Verlag, München 2011, p. 77-98. Versiune revizuită și extinsă: „*Wie die Juden Gewalt schreien*“: *Aurel Onciul und die antisemitische Wende in der Bukowiner Öffentlichkeit nach 1907*, in „*East Central Europe*“ [Brill], Nr. 39 (2012), p. 13-60.
- 5.110. *Ein letzter Ödipus. Bemerkungen zu Gregor von Rezzoris „italienischer“ Novelle Affenhauer*, in *Von der Kulturlandschaft zum Ort des kritischen Selbstbewusstseins. Italien in der österreichischen Literatur*, hrsg. von Manfred Müller und Luigi Reitani, Lit Verlag, Wien/Berlin 2011, p. 131-138.
- 5.111. *Ein Skandal des Jahres 1919 und die Czernowitzer Zivilisationsliteraten*, in „*Sprachkunst. Beiträge zur Literaturwissenschaft*“, Jhrg XLII/2011, 2. Halbband, S. 321-338; reluat în versiune revizuită sub titlul *Ein Presseskandal aus dem Jahre 1919 und die Czernowitzer „Zivilisationsliteraten“*, in *Zeitungsstadt Czernowitz. Studien zur Geschichte der deutschsprachigen Presse der Bukowina (1848-1940)*, hrsg. von Andrei Corbea-Hoisie, Ion Lihaciu, Markus Winkler, Parthenon Verlag, Kaiserslautern und Mehlingen 2014, S. 131-156. Versiune românească: *Un scandal de presă din 1919 și condiția gazetarului cernăuțean*, în *Prolegomene la un dicționar al presei de limbă germană din Bucovina istorică. 1848-1940*, ed. de Andrei Corbea-Hoisie, Ion Lihaciu, Markus Winkler, Editura Universității « Alexandru Ioan Cuza », Iași 2012, p. 107-124.
- 5.112. *Introducere*, în *Idem*, p. 9-20.
- 5.113. *Die Neue Heimat, Die Wahrheit, Der Weg*, în *Idem*, p. 275-277, 319-

324, 325-327.

5.114. *Celan, Weissglas und Margul-Sperber im Jahre 1947*, in *Wechselwirkungen I. Deutschsprachige Literatur und Kultur im regionalen und internationalen Kontext*, hrsg. von Zoltan Szendi, Praesens Verlag, Wien 2012, p. 509-527.

5.115. *Postfață*, în *Max Horkheimer, Theodor W. Adorno : Dialectica Luminilor* (vezi 3.7.), p. 297-309.

5.116. „*Wolfsangst*“, *Ödipus und Kain. Zum Tagebuch des jungen Gregor von Rezzori*, in *Angst. Lähmender Stillstand und Motor des Fortschritts*, hrsg. von Dietmar Goltschnigg, Stauffenburg Verlag, Tübingen 2012, p. 413-420.

5.117. *Eminescu im „Tag“*, în *Galicja, Bukovina and Other Borderlands in Eastern and Central Europe. Essays on Interethnic Contacts and Multiculturalism* [Jews and Slavs, Volume 23], ed. by Wolf Moskowich, Roman Mnich and Renata Tarasiuk, The Hebrew University of Jerusalem / Siedlce University of Natural Sciences and Humanities, Jerusalem/Siedlce 2013, p. 79-92. Versiune revizuită și adăugită sub titlul *Eminescu im Czernowitzer „Tag“*, în *Habsburgs Untergang-Mitteleuropas Anfang. Literaturen eines zerrissenen Kontinents*. Hrsg. von Walter Schmitz, Jacques Lajarrige, Giusi Zanasi. Dresden : Thelem 2021, p. 187-200.

5.118. *Einführung zu Gregor von Rezzori : Notizen zum Roman „Ein Hermelin in Tschernopol“ (Fragmente aus dem Nachlass)*, in *Gregor von Rezzori : Auf der Suche nach einer grösseren Heimat* (siehe 2. 20), S. 447-456.

5.119. *Zur literarischen Bewältigung der Modernisierung. Die deutschsprachigen Autoren in Siebenbürgen, dem Banat und in der Bukowina (1848-1918)*, in „*Österreich in Geschichte und Literatur. Mit Geographie*“, 57. Jhrg., H. 3 (2013), S. 238-249.

5.120. „*Es war Erde in ihnen, und sie gruben*“, in *Schwarze Milch. Zurückgehaltene Briefe aus den Todeslagern Transnistriens*, hrsg. von Benjamin M. Grilj, Studien Verlag, Innsbruck/Wien/Bozen 2013, S. 23-38.

5.121. *Israel Friedman (Israel der Ruzyner)*, in *Religiöse Erinnerungsorte in Mitteleuropa*, hrsg. von Joachim Bahlke, Stefan Rohdewald und Thomas Wunsch, Akademie Verlag, Berlin 2013, S. 749-756. Versiune corectată și adăugită în SAHIR, Tom XII (2015), p. 333-344.

5.122. *Die Bukowina und Czernowitz – hybrider Kulturraum und Faszinosum*, in *Zwischen Exotik und Vertrautem. Tourismus in Österreich-Ungarn und in den Nachfolgestaaten*, hrsg. von Peter Stachel, Martina Thomsen, Transcript Verlag, Bielefeld 2014, S. 113-122.

5.123. *Paul Celan Student an der Sorbonne*, in „*Études germaniques*“, 69e année. Numero 4 (octobre-décembre 2014), p. 595-614.

5.124. *Nochmals zum literarischen Diskurs über den Holocaust. Aharon Appelfeld versus Soma Morgenstern*, in *Soma Morgenstern. Von Galizien ins*

- amerikanische Exil*, hrsg. von Jacques Lajarrige, Frank & Timme Verlag, Berlin 2015, p. 377-390.
- 5.125. *Der europäische Bildungsweg der Czernowitzerin Susanna Rubinstein*, in *Partizipation und Exklusion. Die Habsburger Prägung von Sprache und Bildung in der Bukowina 1848-1918-1940*, hrsg. von Markus Winkler, Friedrich Pustet Verlag, Regensburg 2015, p. 189-206.
- 5.126. „Bessy tanzt in Czernowitz“. *Marginalien zu einem deutschen Kriminalroman aus dem Jahre 1935, den Gregor von Rezzori gelesen haben dürfte*, in *Kulturen an ‚Peripherien‘ Mitteleuropas* (siehe 2.24), S. 333-348. Reluat în versiune revizuită sub titlul „Deutsch bis auf die Knochen“. *Czernowitz als Sinnbild kakanischer Kontinuität in der deutschen Öffentlichkeit der 1930-er Jahre*. În: *Das integrative Empire. Wissensproduktion und kulturelle Praktiken in Habsburg-Zentraleuropa*. Transcript Verlag, Bielefeld 2023, p. 211-226.
- 5.127. *Cuvînt-înainte la Paul Celan: Opera poetică (I). Traducere inedită de George State*, Polirom, Iași/București 2015, p. 5-9.
- 5.128. *Schnee von gestern*, Nachwort zu *Gregor von Rezzori: Blumen im Schnee*, Rimbaud Verlag, Aachen 2015, S. 305-313.
- 5.129. *Semnele și vocile cărților. „Urme“ românești în biblioteca lui Paul Celan*, în OC Nr. 545 (803), dec. 2015-ian. 2016, p. 11-13. Versiune germană: *Zur „rumänischen Dimension“ der Privatbibliothek Paul Celans*. In: *Celan-Jahrbuch (10)*. Hrsg. von Hans-Michael Speier. Würzburg: Königshausen&Neumann 2018, S. 257-273
- 5.130. *Halb-Asien*, in *Habsburg neu denken. Vielfalt und Ambivalenz in Zentraleuropa. 30 kulturwissenschaftliche Stichworte*, hrsg. von Johannes Feichtinger und Heidemarie Uhl, Böhlau, Wien/Köln/Weimar 2016, p. 73-81.
- 5.131. *Dans les arcanes de l'administration française. Paul Celan, de l'apatride au citoyen français*, în „Les Temps Modernes“, 71 Année, Aout-Octobre 2016, Nr. 690, p. 108-122.
- 5.132. *Czernowitz. Modernisierung an der Schwelle zur Moderne*, in *Laboratorien der Moderne. Orte und Räume des Wissens in Mittel- und Osteuropa*, hg. von Bernd Stiegler, Sylwia Werner, Wilhelm Fink Verlag, Paderborn 2016, S. 133-150.
- 5.133. *Czernowitzer deutschsprachige Presse vor und nach dem 1. Weltkrieg*, in AIIA, LIII (2016), p. 349-357. Reluat în versiune revizuită și completată în „Journal of Austrian Studies“, Vol. 53, Nr. 3 (2020), p. 1-17.
- 5.134. *Czernowitzer „Geiseln“ in Russland im Ersten Weltkrieg: Philipp Menczel und Mayer Ebner in Mutter: Land-Vater: Staat. Loyalitätskonflikte, politische Neuorientierung und der Erste Weltkrieg im österreichisch-russländischen Grenzraum*, hrsg. von Florian Kühner-Wielach, Markus Winkler, Friedrich Pustet Verlag, Regensburg 2017, S. 41-56.

- 5.135. *Glossen zu einem Dichtertreffen an der Front in Mahala bei Czernowitz im August 1917*. In: *Frieden und Krieg im mitteleuropäischen Raum: historisches Gedächtnis und literarische Reflexion*. Hrsg. von Milan Tvrđik, Harald Haslmayr. New Academic Press, Wien 2017, S. 327-338.
- 5.136. „den leisen, den deutschen, den schmerzlichen Reim ...“. *Paul Celans Deutsch in Wege des Deutschen. Deutsche Sprache und Germanistik-Studium aus internationaler Sicht*, hrsg. von Dietmar Goltschnigg, Stauffenburg Verlag, Tübingen 2017, p. 437-448.
- 5.137. *Elias Canettis „maghrebinische Geschichten“*, in *Toposforschung (...) im Lichte der U-topie‘. Literarische Er-örterungen in/aus MittelOsteuropa* (siehe 2.28), S. 303-312. Reluat în: *Elias Canetti – Masse, Macht, Politik*. Hrsg. von Penka Angelova, Manfred Müller. Wien: New Academic Press 2020, S. 153-164.
- 5.138. *Onkel Ferdinands „Reich der Mitte“ und das Ideal der „reinen Fiktion“*. *Gregor von Rezzoris Abel- und Kain-Romane in narratologisch-anthropologischer Lektüre*. In: *Gregor von Rezzoris „Tanz mit dem Jahrhundert“*. Hrsg. von Jacques Lajarrige, Fried Nielsen. Berlin: Frank & Timme 2018, S. 177-196.
- 5.139. *Celans rumänische Büffel. Eine Czernowitzer Reminiszenz*. In: „Germanica“, Nr. 62 (2018), S. 75-96. Versiune revizuită și adăugită sub titlul *Um Celans „rumänische Büffel“*. *Nochmals über die Entstehung des Gedichtes „Coagula“*. In: *Paul Celan - „sah daß ein Blatt fiel und wußte, daß es eine Botschaft war“*. *Neue Einsichten und Lektüren*. Hrsg. von Martin A. Hainz. Berlin: Frank&Timme 2022, S. 31-56.
- 5.140. *Ciocolata Suchard în Bucovina*. In: „Magazin istoric“, Nr. 8 (2018), p. 48-50.
- 5.141. *Argument la o ediție a scrierilor lui Schiller în limba română. Prefață la volumul I. Notă asupra ediției*. În: *Friedrich Schiller : Opere alese* (ediție îngrijită), vol. I : *Teatru* (vezi 2.29), p. 13-31
- 5.142. *Itzik Strul, der Deserteur*. In: *Zwischen Trauer und Triumph. Das Jahr 1918 in den mitteleuropäischen Literaturen*. Hrsg. von Peter Becher, Florian Kühner-Wielach. Regensburg: Friedrich Pustet Verlag 2018, S. 155-170. Versiune românească revizuită și completată: „*Dezertorul*“ *Ițic Ștrul. Comentarii pe marginea nuvelei lui Liviu Rebreanu*. În: „*Revista de istorie a evreilor din România*“. Nr. 4-5/20-21(2019-2020), p. 228-246.
- 5.143. *Glossen zum unaufhaltsamen Niedergang der deutschsprachigen „jüdisch-liberalen“ Presse im Czernowitz der Zwischenkriegszeit*. În: „*Revista de istorie a evreilor din România*“. Nr. 3/19 (2018), p. 200-210.
- 5.144. „*Trei poeme*“ *de Paul Celan*, în OC Nr. 963, 22 martie 2019, p. 16-17. Versiune extinsă în limba germană: *Trei poeme de Paul Celan*, în *Celan-*

- Jahrbuch (11)*. Hrsg. von Hans-Michael Speier. Würzburg: Königshausen&Neumann 2020, S. 413-422.
- 5.145. *Fragmente despre poezia lui Paul Celan (în loc de postfață)*. În: *Paul Celan: Opera poetică II*. Iași: Polirom 2019, p. 507-533.
- 5.146. *București – capitală a literaturii Diasporei germanofone bucovinene (1945-1947)*. În: *Migrații, politici de stat și identități culturale în spațiul românesc și european*. Coord. Victor Spinei. București: Ed. Academiei Române, 2019. Vol. I: *Ipostaze istorice ale mișcărilor de populație și modele identitare etnolingvistice actuale*. Ed. Flavius Solomon, Alexandru-Laurențiu Cohal, Leonidas Rados, p. 237-250.
- 5.147. *Im „Besitz des Propagandaministeriums“*. Czernowitzer Deutsche Tagespost im Jahr 1937. In: [Me-dok] Media-History-Communication, An XIV, Nr. 4 (2019), p. 33-46.
- 5.148. *Evreii bucovineni la 1918 – opțiuni și constrângeri identitare*. In: *Archiva Moldaviae*. Tom XI (2019), p. 113-124.
- 5.149. *Între „perdanții“ Unirii Bucovinei cu România: profesorul Eugen Ehrlich*. In: *Historia Universitatis Iassiensis*. Tom X (2019), p. 19-34. Versiune în limba germană: *„Das Ende eines grossen Reiches“*. *Die Nachkriegsaussage des vormals k.k. Universitätsprofessors Eugen Ehrlich*. In: *Kakanien oder ka Kakanien? Österreichs Geschick 1918-2018 im Spiegel der Literaturen*. Hrsg. von Arthur R. Boelderl. Innsbruck: Studien Verlag 2020, S. 119-134.
- 5.150. *The poetry of Paul Celan and the Bukovinian Exceptionalism*. In: „*Transylvanian Review*“. Vol. XXIX, No. 1(Spring 2020), p. 112-134.
- 5.151. *Deutschsprachige Kulturfelder in Grossrumänien: Peripherisierung, Autonomie, Metropolenträume und Sehnsüchte*, in: *Zusammenbruch, Trauma, Triumph. Das Epochenjahr 1918 und sein Nachleben in Zentral-, Ostmittel- und Südosteuropa*. Hrsg. von Steffen Höhne. Wiesbaden: Otto Harrasowitz Verlag 2020, S. 363-375. Reluat sub titlul *Deutschsprachige Literaturen in Rumänien nach 1918*, in *Wenn die Waffen sprechen, schweigen die Musen nicht. Der erste Weltkrieg im Spiegel der deutschen Literatur*. Hrsg. von Ioana Crăciun. Heidelberg: Universitätsverlag Winter 2021, S. 143-164.
- 5.152. *Paul Celans Bukovina-Meridians* (în colab. cu Amy Colin). In: *Paul Celan Today. A Companion*. Eds.: Michael Eskin, Karen Leeder, Marko Pajević. Berlin/Boston: Walter de Gruyter 2021, p. 5-38.
- 5.153. *Celan, Rezzori, „Tschernopol“*. *Ein Dialog, der nie zustande kommen konnte*. In: „*Études germaniques*“. 76 année, Nr. 4 (oct-déc. 2021), S. 453-468.
- 5.154. *Gedanken zur Poetik Paul Celans anlässlich des 100. Jubiläums seiner Geburt*. In: *Interdisziplinäre, interkulturelle und interliterarische Erkundungen*. Hrsg. von Maria Sass, Doris Sava. Berlin/Bern usw.: Peter Lang 2022, p. 17-28.

- 5.155. *Vater Kafka. Anmerkungen zum Roman Meine Eltern (Avi we-imi) von Aharon Appelfeld*. In: „Études germaniques“. 77 année, Nr. 1 (janv.-mars 2022), S. 69-80.
- 5.156. *Szene im Kirschgarten. Zu einem Gedicht von Paul Celan, mit einem methodologischen Exkurs*. In: „Arcadia“, Jhrg. 57 (2022), H. 2, p. 267-281.
- 5.157. *Însemnările lui Malte Laurids Brigge-Rainer Maria Rilke; Purgatoriul-Robert Flinder; Un hermelin la Cernopol-Gregor von Rezzori*. În: *Dicționarul romanului central-european*. Coord. de Adriana Babeți. Iași: Polirom 2022, p. 363-364; 500-501; 565-566.
- 5.158. *Nachwort*. In: *Gregor von Rezzori: Der Schwan*. Rimbaud Verlag, Aachen 2022, p. 93-101.
- 5.159. „*Vecinătatea mormintelor*“: *un poem timpuriu al lui Paul Celan*. În: *80 de ani de la Pogromul de la Iași și Holocaustul (Șoahul) din România*. Coord. de Carol Iancu, Alexandru-Florin Platon. Iași: Ed. Universității „Alexandru Ioan Cuza“ 2022, p. 309-414.
- 5.160. *Ein Hauch von Celan. Zu Serge Moscovicis Erinnerungen*. In: *Celan-Jahrbuch (12)*. Hrsg. von Hans-Michael Speier. Würzburg: Königshausen & Neumann 2023, S. 333-340.
- 5.161. *Introducere teoretică* (vol. I, p. 21-35); *Cîmpul cultural. Introducere – cu o privire specială asupra sistemului editorial* (împreună cu Ion Lihaciu) (vol. II, p. 333-337); *Concurența cîmpurilor culturale germanofone în Bucovina* (împreună cu Francisca Solomon) (vol. II, p. 496-503); *Cîmpuri culturale germanofone în România după 1918 și spațiul cultural central-european* (vol. II, p. 496-503); *Destine post-bucovinene și memoria habsburgică: Eugen Ehrlich, Eduard Fischer, Raimund Friedrich Kaindl* (vol. II, p. 538-549); *România – țintă a politicii culturale a Germaniei (1933-1940)* (vol. II, p. 663-674); *Germani și evrei germanofoni în Bucovina – despărțirea* (împreună cu Augusta Costiuc-Radosav) (vol. II, p. 703-708). În: *Limbă și cultură germană în România (1918-1933)*, vezi 2.32., 2023.
- 5.162. *Die deutschsprachige Literatur der Bukowina (1774-1914) oder wie ein literarisches Feld entsteht und besteht*. In: *Științele sociale între angajament și distanțare. In honorem Mihai Dinu Gheorghiu*. Volum coordonat de Adrian Netedu. Ed. Universității „Alexandru Ioan Cuza“, Iași 2023, S. 154-170.
- 5.163. *Utopie und Illusion. Zum Wesen des «Exzeptionalismus» der deutschsprachig-jüdischen Kultur der Bukowina*. In: *Umbrüche. Neues und altes aus der jüdischen Welt. Jüdischer Almanach der Leo Baeck Institute*. Hrsg. von Gisela Dachs. Berlin: Suhrkamp/Jüdischer Verlag 2023, S. 96-109.
- 5.164. *Trei romane și motivul „ștergarelor albe”*. În „Apostrof“, an XXXIV, nr. 11 (402)/2023, p. 17-22.
- 5.165. *Vorwort; Kap. 5: Literaturwissenschaften an der Universität Czernowitz in der rumänischen Zeit (1918 bis 1940) und in der Südbukowina; Kap. 18: Die*

deutschsprachige Presse in der Bukowina nach 1918; Kap. 20: *Die rumänischsprachige Presse in der Bukowina nach 1918*; Kap. 24: *Zeitschriftenporträts II: Der Nerv (1919)*; Kap. 27: *Die deutschsprachige Literatur der Bukowina bis 1918 und erste Diaspora*; Kap. 31: *Die rumänische Literatur der Bukowina 1774–1918*; Kap. 65: *Norman Manea*; Kap. 75: *„Bukowinertum“/„Bukowinismus“ als Ideologie*. In: *Handbuch der Literaturen aus Czernowitz und der Bukowina* (ed. împreună cu Steffen Höhne, Oxana Matychuk, Markus Winkler), vezi 2.33, 2023.

6.Recenzii, comentarii, note de lectură, opinii (selectiv)

- 6.1.*Pentru o istorie a culturii românești* , în CL 17 (1973).
- 6.2.*Const.Ciopraga: Personalitatea literaturii române* , în TR 49 (1974).
- 6.3.*Istoria literară ca provocare* , în A 2 (1975).
- 6.4.*Despre critica ideilor literare* , în TR 60 (1975).
- 6.5.*O nouă paradigmă în cercetarea literaturii*, în "Echinox" 4-5 (1975).
- 6.6.*Discuția metodelor* , în A 7 (1975).
- 6.7.*Hertha Perez: Tradition und Neuerung im deutschen Roman*, în "Volk und Kultur" 7 (1975).
- 6.8.*Estetica receptării* , în A 10 (1975).
- 6.9.*Werner Krauss: Probleme fundamentale ale științei literaturii*, în RITL 3 (1975)
- 6.10.*"Schiță pentru o estetică posibilă"* , în TR 74 (1975).
- 6.11.*Mihai Eminescu: Der Abendstern* , în CREL 4 (1975).
- 6.12.*Sincronism și metodă* , în CL 2 (1976).
- 6.13.*Comparatisme allemand: "Arcadia"* , în CREL 1 (1976).
- 6.14.*I.Constantinescu: Moștenirea modernilor* , în RITL 2 (1976).
- 6.15.*Ignat Florian Bociort: Teoria progresului literar-artistic*, în ALIL 25 (1976).
- 6.16.*Filologie clandestină* , în A 7 (1976).
- 6.17. *Manon Maren–Grisebach: Methoden der Literatur-wissenschaft*, în ST 3 (1976).
- 6.18.*Manfred Naumann & alii.: Gesellschaft, Literatur, Lesen*, în CREL 2 (1976).
- 6.19.*Ricarda Huch: Romantismul german*, în RITL 3 (1976).
- 6.20.*De la critica literară la știința literaturii* , în A 11 (1976).
- 6.21.*Siebenbürger deutsche Presse über die Rumänen* , în TR 110 (1977).
- 6.22.*Winfried Schröder & alii.: Französische Aufklärung* , în CREL 2 (1977).
- 6.23.*Klaus Henning Schroeder: Die Geschichte vom trojanischen Krieg in der älteren rumänischen Literatur* , în CREL 3 (1977).

- 5.24. *Centenar Hermann Hesse* , în C 39 (1977).
- 6.25. *Peter Szondi: Einführung in die literarische Hermeneutik* , în CREL 4 (1977).
- 6.26. *Hertha Perez & alii.: Anthologie der deutschen Lyrik im 20. Jahrhundert* , în CL 2 (1978).
- 6.27. *Alexandru Duțu: Cultura română în civilizația europeană modernă* , în TR 134 (1978).
- 6.28. *Silvian Iosifescu: Mobilitatea privirii*, în RITL 2 (1978).
- 6.29. *Elisabeth Frenzel: Motive der Weltliteratur* , în ST 5 (1978).
- 6.30. *Hans Robert Jauß: Über den Grund des Vergnügens am komischen Helden*, în CREL 3 (1978).
- 6.31. *Hans Robert Jauß: Ästhetische Erfahrung und literarische Hermeneutik* , în CREL 4 (1978).
- 6.32. *Thomas Mann și refuncționalizarea mitului* , în A 2 (1979).
- 6.33. *Wolfgang Iser: Der Akt des Lesens*, în RITL 1 (1979).
- 6.34. *Zoran Konstantinovic & alii.: Expressionismus im europäischen Zwischenfeld* , în CREL 2 (1979).
- 6.35. *Fritz Schalk: Studien zur französischen Aufklärung* , în CREL 2 (1979).
- 6.36. *Al. Călinescu: Perspective critice* , în D 68 (1979).
- 6.37. *Silvian Iosifescu: Reîntâlniri cu France și Shaw* , în CL 6 (1979).
- 6.38. *Botho Strauß sau teatrul irealității imediate* , în AR 5-6 (1979).
- 6.39. *Krista Zach: Orthodoxe Kirche und rumänisches Volksbewußtsein im 15. bis 18. Jahrhundert* , în AIIA 16 (1979).
- 6.40. *Cazul Wallraff* , în C 8 (1980).
- 6.41. *Ioana Mărgineanu: Frank Wedekind* , în CREL 1 (1980).
- 6.42. *Tudor Arghezi in deutscher Sprache* , în TR 181 (1980).
- 6.43. *De la morală la delectare* , în AR 8 (1980).
- 6.44. *Din nou despre instrumentele de lucru* , în C 30 (1980).
- 6.45. *Adrian Marino: Hermeneutica lui Mircea Eliade* , în A 7 (1980).
- 6.46. *Ernst Jünger la 85 de ani* , în C 39 (1980).
- 6.47. *Hans Mayer: Deutsche Literaturkritik*, în ST 7 (1980).
- 6.48. *Adolf Armbruster: Dacoromano Saxonica* , în TR 191 (1980).
- 6.49. *Un "Simplicissimus dace"* , în CREL 4 (1980).
- 6.50. *N. Tertulian: Experiență, artă, gândire*, în ALIL 27 (1979/1980).
- 6.51. *Felix Karlinger: Märchen der Welt* , în RITL 1 (1981).
- 6.52. *Joseph Strelka: Methodologie der Literaturwissenschaft*, în "Limbă și literatură" 1 (1981).
- 6.53. *Marian Popa: Geschichte der rumänischen Literatur*, în TR 204 (1981).
- 6.54. *Mircea Dinescu: Unter der billig gemieteten Sonne* , în TR 205 (1981).
- 6.55. *Izgonirea lui Arlechino* , în AR 9-10 (1981).
- 6.56. *Istoria în libertate* , în RL 26 (1981).

- 6.57. *Peter Motzan: Die Rumäniendeutsche Lyrik nach 1944* , în TR 208 (1981).
- 6.58. *Știința literaturii dincolo de simple intenții*, în "Viața studentească" 31 (1981).
- 6.59. *"Zlatna" von Martin Opitz in rumänischer Sprache*, în TR 211 (1981).
- 6.60. *Roman Ingarden – o ipoteză teoretică asupra spectacolului teatral* , în AR 11-12 (1981).
- 6.61. *Dietrich Sommer & alii.: Funktion und Wirkung* , în "Viitorul social" 4 (1981).
- 6.62. *Minima moralia* , în A 9 (1981).
- 6.63. *Din nou despre estetica receptării* , în CC/VR 12 (1981).
- 6.64. *Un brechtian de București* , în AR 13-15 (1981).
- 6.65. *Cornelia Andriescu: Robert Musil și romanul modern*, în CL 11 (1982).
- 6.66. *Dieter Schlenstedt & alii.: Literarische Widerspiegelung* , în ALIL 28 (1981/1982).
- 6.67. *La o comemorare: "Die Weltbühne"* , în A 2 (1983).
- 6.68. *Adrian Marino: Littérature roumaine, littératures occidentales* , în TR 242 (1983).
- 6.69. *Un scriitor german de origine română: Valeriu Marcu* , în RL 22 (1983).
- 6.70. *Richard Brinkmann: Wirklichkeit und Illusion* , în AUI 29 (1983).
- 6.71. *"Jucătorul" Caragiale* , în CL 1 (1984).
- 6.72. *In atelierul lui Kafka* , în RL 50 (1984).
- 6.73. *Weltliteratur im 20. Jahrhundert* , în ALIL 29 (1983/1984).
- 6.74. *Manfred Fischer: Nationale Images als Gegenstand vergleichender Literaturgeschichte* , în idem.
- 6.75. *Două antologii de proză românească* , în SL 287-288 (1985).
- 6.76. *Eine kritische Ausgabe von Goethes Werken* , în TR 293 (1985).
- 6.77. *Das Werk Mihai Eminescus im Spiegel der deutschen Kritik*, în TR 294 (1985).
- 6.78. *Nikolaus Sombart: Jugend in Berlin*, în TR 299 (1985).
- 6.79. *Fundoianu și lirismul inaderenței* , în CL 9 (1985).
- 6.80. *Tradiție și inovație în viziunea lui Jauß* , în RITL 1 (1985).
- 6.81. *"Provincia omului"* , în RL 46 (1985).
- 6.82. *Rumänische Erzähler in deutscher Sprache*, în TR 305 (1985).
- 6.83. *Rudolf Simek: Lexikon der germanischen Mythologie*, în AIIA 22/2 (1985).
- 6.84. *Gegenseitige Einflüsse deutscher und jüdischer Kultur* , în idem.
- 6.85. *Weimars Ende. Prognosen und Diagnosen in der deutschen Literatur und politischen Publizistik* , în idem.
- 6.86. *In jenen Tagen. Schriftsteller zwischen Reichstagsbrand und Bücherverbrennung* , în idem.
- 6.87. *Tineretea lui Paul Celan* , în RL 9 (1986).
- 6.88. *Rumänisch-deutsche Sprachinterferenzen*, în TR 308 (1986).

- 6.89. *Die frühen Gedichte von Tristan Tzara* în TR 311 (1986).
- 6.90. *Marin Sorescu in deutscher Sprache*, în TR 317 (1986).
- 6.91. *Teoria experienței estetice în versiune (cvasi)-definitivă*, în RITL 2-3 (1986).
- 6.92. *O răscruce în eminescologie*, în A 11 (1986).
- 6.93. *Das Rumänenbild im deutschen Sprachraum*, în TR 328 (1986).
- 6.94. *Rumänistik in der Diskussion*, în TR 353 (1987).
- 6.95. *Eminescu în critica germană*, în ALIL 30-31 (1985/1987).
- 6.96. *Epische Stoffe des Mittelalters*, în idem.
- 6.97. *Israel Chalfen: Paul Celan. Eine Biographie seiner Jugend*, în idem.
- 6.98. *Die Bukarester Jahre Paul Celans*, în TR 359 (1988).
- 6.99. *Brecht, după 90 de ani*, în C 12 (1988).
- 6.100. *Peter Motzan: Lesezeichen*, în TR 363 (1988).
- 6.101. *Pași spre o "reîntemeiere estetică"*, în RL 19 (1988).
- 6.102. *Lateinische Renaissancedichtung auf rumänischem Boden*, în TR 371 (1988).
- 6.103. *Hans Ulrich Gumbrecht, K.Ludwig Pfeiffer: Stil*, în AUI 34 (1988).
- 6.104. *O antologie a avangardei românești*, în RL 14 (1989).
- 6.105. *La sociologie de la culture française*, în TR 386 (1989).
- 6.106. *Lectură și dialog*, în CL 4 (1989).
- 6.107. *Poetică și comparatism*, în CL 5 (1989).
- 6.108. *Traduceri, difuziune, receptare*, în D 131-132 (1989).
- 6.109. *Eminescu în spațiul de limbă germană*, în CL 6 (1989).
- 6.110. *Ce (ne)(mai) rămîne*, în CP 48 (1990).
- 6.111. *"Alle Dichter sind Juden"*, în CP 9 (1991).
- 6.112. *Clișee, tabuuri, prejudecăți*, în CP 10 (1991); versiune în limba germană în "Halbjahresschrift für südosteuropäische Geschichte, Literatur und Politik" 2 (1994), p.91-94.
- 6.113. *Spre încă un Istrati*, în C 24 (1991).
- 6.114. *Celan "înainte de Celan"*, în RL 38 (1991); deasemenea în *Kulturlandschaft Bukowina* (vezi 1.6.), p.270-272.
- 6.115. *Miracolul bucovinean*, în CIE 9, 10 (1992).
- 6.116. *Jacques Le Rider: Mitteleuropa*, în SODV 2 (1995), p.181-183.
- 6.117. *Hans-Peter Krüger: Perspektivenwechsel. Autopoiese, Moderne und Postmoderne im kommunikationsorientierten Vergleich*, în CREL 1-2 (1995), p.316-319.
- 6.118. *Proiectul de trecut*, în V 10 (1996), p. 21-22.
- 6.119. *Ultimul Jauss*, în RL 13 (1997), p.20-21.
- 6.120. *Despre luciditate și consecvență morală*, în M 42 (1997). Reluat în Geo Șerban (ed.): *Sebastian sub vremi*, Universal Dalsi, București 1999 [Caietele culturale "Realitatea evreiască"], p. 307-309.

- 6.121. *Randolph Braham (ed.): The tragedy of Romanian Jewry; Hildrun Glass: Zerbrochene Nachbarschaft. Das deutsch-jüdische Verhältnis in Rumänien*, în “Aschkenaz”, 2 (1997), p.537-541.
- 6.122. *Exercițiul riscant, liber și riguros al filosofiei*, în M 54 (1998)
- 6.123. *Celan în coliba lui Heidegger. Trei întâlniri, două poeme și o scrisoare*, în RL 14 (1998), p.20-22. Versiune revizuită în Geo Șerban (ed.): “Ochiul meu rămîne să vegheze”. *Paul Celan*, Hasefer, București 1999 [Caietele culturale “Realitatea evreiască”], p.108-121.
- 6.124. *Cristina Tudorică: Rumäniendeutsche Literatur (1970-1990)*, în “Sprachkunst” 1 (1998), p. 181-184. Versiune în limba română: în “Continent” 1(1999), p. 7-9.
- 6.125. *Nimic despre imaginea României*, în V 9 (1998), p.30-32.
- 6.126. *Günter Grass, între Reich-Ranicki și Nobel*, în OC 1 (2000), p. 12.
- 6.127. *Un gânditor pentru secolul al XXI-lea*, în OC 2 (2000), p. 13.
- 6.128. *Moartea unui poet*, în OC 11 (2000), p. 11.
- 6.129. *Exilul, înainte și după exil*, în OC 14 (2000), p.10.
- 6.130. *Kein “Bukowiner Poet” - Karl Emil Franzos*, în “Zwischenwelten” [Viena] 2 (2000), p. 23-25. Versiune revizuită în Cécile Cordon und Helmut Kusdat (hrsg.), *An der Zeiten Ränder. Czernowitz und die Bukowina: Geschichte, Literatur, Verfolgung, Exil*, Verlag der Theodor Kramer Gesellschaft, Wien 2002, p. 45-52.
- 6.131. *Un bilanț la sfârșit de veac*, în SL 427-429 (2000), p. 224-226.
- 6.132. *Prima carte despre Ov. S. Crohmălniceanu*, în OC 47 (2001), p. 11.
- 6.133. *Un personaj, o epocă*, în OC 51 (2001), p. 13.
- 6.134. *Spre o istorie literară (realmente) alternativă*, în T, 1 (2002), p. 8.
- 6.135. *Jüdische Autoren Ostmitteleuropas im 20. Jahrhundert*, în SODV, 2 (2002), p. 207-208.
- 6.136. *Memorii individuale*, în OC 132 (2002), p. 8-9; reluat fragmentar în “Realitatea evreiască”, nr. 170-171 (2002), p. 11; reluat sub titlul *Ideile « inoportune » ale lui Ion Ianoși*, în *Ion Ianoși 80*, ed. de Aura Christi și Alexandru Ștefănescu, EuroPressGroup, București 2008, p. 76-79.
- 6.137. *O poetă din Cernăuți*, în OC 133 (2002), p. 12.
- 6.138. *Vis și trezie la Walter Benjamin*, în V 1 (2003), p. 83-86.
- 6.139. *Pentru memoria culturală a secolului XX*, în OC 181 (2003), p. 23.
- 6.140. *Hermann Hesse - între Freud și Jung*, în OC 208 (2004), p. 32.
- 6.141. *Conivență și complicitate*, în OC 218 (2004), p. 16.
- 6.142. *Heidegger/Celan: între filologie și hermeneutică*, în OC 224 (2004), p. 10.
- 6.143. *Klaus Werner : Erfahrungsgeschichte und Zeugenschaft*, în SODV, 4 (2004), p. 376-377.
- 6.144. *Două germaniste de la Cluj*, în OC 257 (2005), p. 10-11.

- 6.145. *De la Friedrich Schlegel la Paul Celan*, in T 6 (2005), p. 18-19.
- 6.146. *Metafizică, hermeneutică, ontologie*, în "Orizont", an XVII, nr. 9 (2005), p. 10-11 ; nr. 10 (2005), p. 20, 30.
- 6.147. *Pentru o "altfel" de istorie a Bucovinei*, în T 9 (2005), p. 7 ; reluat sub titlul *Mihai Stefan Ceaușu : Parlamentarism, partide si elita politică în Bucovina habsburgică*, in AIIA, XLII (2005), p. 749-752.
- 6.148. *History of the Literary Cultures of East-Central Europe. Junctures and Disjunctures in the 19th and 20th Centuries. Volume I, ed. by Marcel Cornis-Pope and John Neubauer*, in "Arcadia", Bd. 40 (2005), H. 2, S. 437-440.
- 6.149. *Die Karpaten. Balthasar Hacquet und das vergessene Gebirge in Europa, hrsg. von Kurt Scharr*, in "Spiegelungen", H. 4, 1. (56.) Jhrg. 2006, S. 81-83.
- 6.150. *Gabriel H. Decuble : Die hagiographische Konvention*, in « Arheologia Moldovei », Anul XXIX (2006), p. 24-25.
- 6.151. *Dialektik der Aufklärung*, in « Album »/ « Der Standard », 26.-28. Mai 2007, S. 7
- 6.152. *Cîteva note preliminare la o traducere românească din « Gespräch im Gebirg »*, în OC 378 (2007), p. 8-9.
- 6.153. *Thomas Mann, temă cu variațiuni*, în OC 409 (2008), p. 16.
- 6.154. *Jüdisches Gedächtnis und rumänische Sprache. Norman Maneas immerwährendes Bekenntnis zur 'Ost-Ethik' und sein Dialog mit Saul Bellow und Leon Volovici*, în „Jüdisches Echo“, vol. 57, (November 2008), p. 96-99.
- 6.155. *History of the Literary Cultures of East-Central Europe. Junctures and Disjunctures in the 19th and 20th Centuries. Volume II, ed. by Marcel Cornis-Pope and John Neubauer*, in "Arcadia", Bd. 44 (2009), H. 1, S. 198-200.
- 6.156. *Note despre Celan : traducător și tradus*, in OC 521 (2010), p.
- [6.157. *Eine Idee von Czernowitz. Marianne Hirsch, Leo Spitzer : Ghosts of Home*, in HABSBURG, H-Net Reviews, (June 2010).]
- 6.158. *Jacques Le Rider: L'Allemagne au temps du réalisme*, in „Arcadia“, Bd. 45 (2010), H. 1, S. 220-222.
- 6.159. *Die Buche. Eine Anthologie deutschsprachiger Judendichtung aus der Bukowina, hrsg. von George Gutu, Peter Motzan und Stefan Sienerth*, in „Arcadia“, Bd. 45 (2010), H. 2, S. 475-479.
- 6.160. *Moritz Csaky: Das Gedächtnis der Städte*, in „Sprachkunst“, Jhrg. XLI (2010), 1. Halbband, S. 163-167.
- 6.161. *Brigitta Eisenreich: Celans Kreidestern. Ein Bericht; Amy Diana Colin, Edith Silbermann (hrsg.): Paul Celan-Edith Silbermann. Zeugnisse einer Freundschaft*, in „Arcadia“, Bd. 46 (2011), H. 1, S. 227-232.
- 6.162. *Dialectica în suspensie*, in OC 611 (2012), p. 13.
- 6.163. „*Scrisoare spre necunoscut*“, in OC 618 (2012), p. 13.
- 6.164. *Aharon Appelfeld : Der Mann, der nicht aufhörte, zu schlafen*, in

- “Spiegelungen”, H. 4, 7. (61.) Jhrg. 2012, S. 431-433.
- 6.165. *Hans Ulrich Gumbrecht : Stimmungen lesen. Über eine verdeckte Wirklichkeit der Literatur*, in „Arcadia“, Bd. 48 (2013), H. 1, S. 214-216.
- 6.166. *Manfred Winkler / Hans Bergel : Wir setzen das Gespräch fort... Briefwechsel*, in *Gregor von Rezzori : Auf der Suche nach einer grösseren Heimat* (siehe 2. 20), S. 570-573.
- 6.167. *Alfred Gong : Der letzte Diktator*, in “Spiegelungen”, H. 3, 8. (62.) Jhrg. 2013, S. 309-311.
- 6.168. *Simon Geissbühler : Blutiger Juli*, in “Spiegelungen”, H. 4, 8. (62.) Jhrg. 2013, S. 449-451.
- 6.169. *Francesco Fiorentino, Carla Solivetti : Letteratura e geografia. Atlanti, modelli, letture ; Tim Mehigan, Alan Corkhill : Raumecküren. Der Spatial Turn und die Literatur der Moderne*, in „Arcadia“, Bd. 49 (2014), H. 1, S. 190-193.
- 6.170. *Ilja Skidelsky, Peter Steiner, Dorel Alexandru Coc : Leonidas Popp 1831-1908. Generaladjutant und Vorstand der Militärkanzlei Kaiser Franz Josef I*, in „Spiegelungen“. Bd. 63, H. 1 (2014), S. 128-130.
- 6.171. *Heinrich Detering : Das offene Geheimnis. Zur literarischen Produktivität eines Tabus von Winckelmann bis Thomas Mann*, in „Arcadia“, Bd. 49 (2014), H. 2, S. 417-420.
- 6.172. *David Rechter : Becoming Habsburg. The Jews of Austrian Bukovina*, in „Austriaca“, Bd. 78 (2014), S. 202-206.
- 6.173. *Barbara Cassin : Philosophen en langues. Evelyn Dueck : L'Étranger intime. Les traductions françaises de l'œuvre de Paul Celan*, in „Arcadia“, Bd. 50 (2015), H. 1, S. 204-208.
- 6.174. *Martin Jay : Krakauer l'exilé. Martin Wisser : Vers une langue sans terre. Adorno et l'utopie de la littérature*, in „Arcadia“, Bd. 50 (2015), H. 2., S. 459-463.
- 6.175. *Addenda la Rezzori*, în OC Nr. 545 (803), dec. 2015-ian. 2016, p. 13.
- 6.176. *Christoph König: Philologie der Poesie. Von Goethe bis Peter Szondi. Bernd Stiegler: Theorien der Literatur- und Kulturwissenschaften*, în „Arcadia“, Bd. 51 (2016), H. 2, S. 449-454.
- 6.177. *Gernot Wimmer: Ingeborg Bachmann und Paul Celan; Kim Teubner: „Celans Gedichte wollen das äusserste Entsetzen durch Verschweigen sagen“*, în „Arcadia“, Bd. 52 (2017), H. 1, S. 242-247.
- 6.178. *A „povesti“ România*, în OC Nr. 671 (930), 12 iulie 2018, p. 12.
- 6.179. *De la Oxenberg la Bernstein și înapoi*, în OC Nr. 672 (931), 19 iulie 2018, p. 11.
- 6.180. *National/ Transnational = Appearance/ Essence?*, in „Philologica Jassyensia“, an XIV, nr. 1 (27), 2018, p. 287-290.
- 6.181. *Rîsul poezilor. Pe marginea a două cărți despre Ingeborg Bachmann și Paul Celan*, în OC Nr. 681 (940), 27 septembrie 2018, p. 12-13.

- 6.182. *Moldova între regiunile „literare“ ale Europei*, în OC Nr. 961, 8 martie 2019, p. 14.
- 6.183. *Institutul Român din Berlin – cronica unui eșec*, în OC Nr. 964, 29 martie 2019, p. 14-15.
- 6.184. *Leslie Morris: The Translated Jews*, în „Arcadia“, Volume 54 (2019), Issue 1, p. 101–105, ISSN (Online) 1613-0642, ISSN (Print) 0003-7982.
- 6.185. *Cuvînt înainte la Otto Weininger: Sex și caracter*, în limba română de Mioara Mocanu. Ed. Vasiliana, Iași 2019, p. 5-8
- 6.186. *Moritz Csaky: Das Gedächtnis Zentraleuropas. Kulturelle und literarische Projektionen auf eine Region*, în „Arcadia“, Volume 55 (2020), Issue 1, p. 158–162, ISSN (Online) 1613-0642, ISSN (Print) 0003-7982.
- 6.187. *Mariana Hausleitner: „Viel Mischmasch mitgenommen“. Die Umsiedlungen aus der Bukowina 1940-1941*, in „Spiegelungen“, Jhrg. 15, H. 1 (2020), p. 132-136.
- 6.188. *Celan și Rezzori. O neînțelegere*, în OC Nr. 1024, 30 iulie 2020, p. 18-19. Versiune revăzută în „Mesager bucovinean“, Nr. 3-4 (67-68) 2020, p. 4-10.
- 6.189. *Reflecții pe marginea unei istorii necanonice*, în OC Nr. 1028, 27 august 2020, p. 6.
- 6.190. *Femei*, în OC Nr. 1029, 3 septembrie 2020, p. 14-15.
- 6.191. *O carte despre Celan în anul 2020*, în OC Nr. 1032, 24 septembrie 2020, p. 18.
- 6.192. *Epica metadiscursului filologic*, în OC Nr. 1050, 18 februarie 2021, p. 16-17.
- 6.193. *Ulrich Gaier, Monika Küble: Der politische Mörke und seine radikalen Freunde*, in „Arcadia“, Volume 56 (2021), Issue 1, p. 135-140.
- 6.194. *O istorie intelectuală a modernizării României*, în OC Nr. 1078, 15 septembrie 2021, p. 6. Versiune în limba germană sub titlul *Eine Ideengeschichte der Modernisierung Rumäniens*, în „Transylvanian Review“, vol. XXX, Nr. 4 (2021), p. 143-147.
- 6.195. *„Vecinătatea mormintelor“*, un poem timpuriu al lui Paul Celan, în OC Nr. 1082, 14 octombrie 2021, p. 14-15.
- 6.196. *Mariana Hausleitner: Selbstbehauptung gegen staatliche Zwangsmassnahmen. Juden und Deutsche in Rumänien seit 1830*. In : „Spiegelungen“, Jhrg.16, H.2 (2021), S. 127-131.
- 6.197. *Marc Volovici: German as a Jewish Problem*. In „Journal of Austrian Studies“, Vol. 55, issue 1 (2022), S. 115-121.
- 6.198. *Oscar Walter Cisek, spre reamintire*, în OC Nr. 1105, 13 aprilie 2022, p. 16-17.
- 6.199. *Marc Sagnol - Galizien und Lodomerien*, în „Études germaniques“, 77 année, Nr. 2 (2022), p. 304-307.

6.200. *Jean Marie Valentin: Hugo von Hofmannsthal et le Festival de Salzbourg*, în „Journal of Austrian Studies“, Vol. 55, issue 4 (2022), S. 68-71.

7. Traduceri în reviste (selectiv)

7.1. *Hans Robert Jauß: Cititorul ca instanță a unei noi istorii literare*, în V 4,5 (1976).

7.2. *Hans Robert Jauß: Istoria literară ca provocare a științei literaturii*, în VR/CC 10 (1980), p.155-176.

7.3. *Franz Theodor Csokor: Corespondență* , în SL 246-247 (1981), p.49-60.

7.4. *Valeriu Marcu: Epistolar; idem: Panait Istrati și farmecele Bizanțului; idem: Lenin la Zürich. O amintire (împreună cu Sorin Antohi)*, în SL 284-286 (1984), p.164-187.

7.5. *Hans Robert Jauß: De la Combray la Konstanz* , în RITL 2-3 (1986), p.256-262.

7.6. *Jürgen Habermas: Trei teze privind urmările Scolii de la Frankfurt*, în SL 289-291 (1986), p.49-52.

7.7. *Heinrich Vormweg: Critica literară nu este știință* , în T 3, 4 (1995).

7.8. *Mathias Buth : Germania ca națiune culturală*, in OC 1/258 (2005), p. 14-15.

7.9. *Norman Manea - Premiul Nelly Sachs*, in „Viața Românească“, Nr. 3-4 (2012), p. 4-13.

8. Diverse (selectiv)

8.1. *Ritterspiele Kiefersfelden* , în "Alma Mater" 8-9 (1971).

8.2. *Scoala de la Konstanz* , în RL 13 (1981).

8.3. *Le X-e Congrès de l'AILC* , în ST 10 (1983).

8.4. *Cu Jürgen Habermas despre dialog și comunicare* , în SL 289-291 (1986).

8.5. *Convorbiri critice la Marbach* , în CP 9 (1990).

8.6. *In vizită la Ernst Jünger* , în CP 20, 21 (1990); reluat ca postfață la *Ernst Jünger: Pe falezele de marmură* , Ed. Paralela 45, Pitești/București 2002, p. 121-127; versiune germană: *Überlingen 1988. Eine Begegnung*, în "Allgemeine Deutsche Zeitung für Rumänien", 6.Juni ???(1997)

8.7. *Czernowitz, mon amour* , în CP 40 (1991). Versiune în limba germană în *Judaeo-Slavica et Judaeo-Germanica. Festschrift Professor Jacob Allerhand* , ed. by Wolf Moskowich, The Hebrew University of Jerusalem, Center for

- Slavic Languages and Literatures, Jerusalem-Vienna 2001, p. 215-221 ; versiune germană revizuită în *Europa erlesen. Czernowitz*, hrsg. von Peter Rychlo, Wieser Verlag Klagenfurt 2004, p. 269-282.
- 8.8 *Ideologie românească* , în CP 4 (1992).
- 8.9. *Naționalism si antisemitism* , în CP 14 (1992).
- 8.10. *Darul* , în *Liceul Internat "Costache Negruzzi" Iași. Centenar* , Iași 1995, p.164-167.
- 8.11. *Zerstörung und Zerstreung. Ein Gruppenbild aus dem Jahre 1935 und die dahinter verborgene Geschichte*, prefață la Mirjam Bercovici-Korber: *Was aus ihnen geworden sind. Jüdische Familiengeschichten aus Rumänien 1855-1995*, Hartung-Gorre Verlag, Konstanz 1996, p.9-20.
- 8.12. *Historia magistra vitae*, prefață la Margit Bartfeld-Feller: *Dennoch Mensch geblieben. Von Czernowitz durch Sibirien nach Israel 1923-1996*, Hartung-Gorre Verlag, Konstanz 1996, p.11-16. Reluată în *Unser Überlebenswille war stark. Gespräche mit Margit Bartfeld-Feller über Czernowitz, die sibirische Verbannung und Israel zum Gedenken. Hrsg. von Erhard Roy Wiehn & Christel Wollman-Fiedler*. Hartung-Gorre Verlag, Konstanz 2020, p. 9-12.
- 8.13. *Ilie Minea. Ecouri academice ale trecerii în eternitate* (în colaborare cu Ion Toderașcu), în *Ilie Minea (1881-1943)*, volum îngrijit de Al. Zub, Ed. Universității "Al.I.Cuza", Iași 1996, p.191-204.
- 8.14. *Rumänien* (în colaborare cu Ondine-Cristina Dascălița) în *Infonet Literatur*, hrsg. von Nadja Grössing & Brigitte Rapp, Übersetzergemeinschaft, Wien 1996, p. 311-348.
- 8.15. *Orientul la Prut. Notății răzlețe pe/la "marginea" Balcanilor*, în "Dilema" 221 (1997).
- 8.16. *Antisemitismul - o permanență a istoriei est-europene?*, în SAHIR 2 (1997), p.210-213.
- 8.17. *Der Patriarch*, prefață la Itzik Schwarz-Kara: *Juden in Podu Iloaiei. Zur Geschichte eines rumänischen Shtetls*, Hartung-Gorre Verlag, Konstanz 1997, p. 7-8.
- 8.18. Randolph Braham (ed.): *The tragedy of Romanian Jewry; Hildrun Glass: Zerbrochene Nachbarschaft. Das deutsch-jüdische Verhältnis in Rumänien*, în "Aschkenaz", 2 (1997), p.537-541.
- 8.19. *Cuvînt înainte* la Michael Köhlmeier: *Rămîi peste noapte. Roman*, trad. de Dan Stoica, Institutul european, Iași 1998, p.V-VII.
- 8.20. *Abschied von der Geschichte*, prefață la *Die letzten vielleicht. Alte jüdische Menschen in Bukarest und Jassy*, Hartung-Gorre Verlag, Konstanz 1998, p. 13-14..
- 8.21. *Memorie individuală, memorie colectivă* , în SAHIR 4 (1999), p.
- 8.22. "Spectrul" de la Sarajevo , cuvînt înainte la Urs Altermatt: *Previziunile*

- de la Sarajevo. Etnonaționalismul în Europa*, Polirom, Iași 2000, p. 7-10.
- 8.23. *A III-a Republică?*, în OC 4 (2000), p. 4.
- 8.24. *Despre banalitatea Răului și fragilitatea Binelui*, în OC 6 (2000), p.15-16. Reluat in: SAHIR, 5 (2000), p. 370-374.
- 8.25. *Scherzo*, în OC 8 (2000), p.15-16.
- 8.26. *Pălăriile lui Hans Castorp*, în M, nr. 94 (2000), p. 8.
- 8.27. *Hans Robert Jauss in Jassy*, in Markus Bauer (Hrsg.): *Zum Thema Mitteleuropa. Sprache und Literatur im Kontext*, Hartung- Gorre Verlag, Konstanz 2000, S.330-331.
- 8.28. *“Zuckungen” des “Kreatürlichen”*, prefață la *Bernhard und Laura Horowitz mit Edith Pomeranz: Stimmen der Nacht. Gedichte aus der Deportation in Transnistrien*, Hartung-Gorre Verlag, Konstanz 2000, p.8-9.
- 8.29. *La polul opus indiferenței*, în OC, 49 (2001), p. 11. Reluat in: SAHIR, 6 (2001), p. ?
- 8.30. *Cuvînt înainte la Iancu Brauștein: Evreii în prima universitate din România*, Edit. DAN, Iași 2001, p. V-VI.
- 8.31. *Cultura memoriei în a “treia” Europă*, în “DeWest”, Nr. 32 (2001), p. 2.
- 8.32. *Spectre și fantasmagorii*, în OC, 79 (2001), p. 13-14.
- 8.33. *Qui bene amat, bene castigat*, in OC, 83 (2001), p. 16.
- 8.34. *Paul Celan la Ierusalim.*, în *Intilniri la Ierusalim*, ed. de Costel Safirman și Leon Volovici, Ed. Fundației Culturale Române, București 2001, p. 291-295.
- 8.35. *Pedagogie discursivă în postistoria tranziției*, în “22”, nr 624/8 (2002), p. 13-14.
- 8.36. *Neînțelegerea*, in OC, 140 (2002), p. 14-15.
- 8.37. *Temperatura adolescenței*, prefață la *Luminița Grădinariu, Jurnalistică școlară. Manual pentru ariile curriculare “limba și comunicarea”, “om și societate”*, Ed. Humanitas Educațional, București 2002, p. 7-8.
- 8.38. *Cuvînt înainte la Iancu Brauștein: Intreprinzători evrei în Moldova*, Editura Junimea, Iași 2003, vol. I, p. V-VI.
- 8.39. *Școala lui Adrian Marino*, în OC 186 (2003), p. 6.
- 8.40. *Ist “politische Korrektheit” in den Transitionsgesellschaften Mitteleuropas gefragt? Zu einigen rumänischen Beispielen*, in Birgit Lermen/Milan Tvrdik (hrsg.): *Brücke zu einem vereinten Europa. Literatur, Werte und Europäische Identität*, Konrad-Adenauer-Stiftung Prag, 2003, p. 229-238; versiune românească revizuită și adăugită: *De la Paulescu la Weininger, cu un post-scriptum despre “corectitudinea politică”*, în OC 188 (2003), p. 13-15 ; versiune franceză : *De Paulescu à Weininger. Suivi d’un post-scriptum à propos du « politiquement correct »*, in Mihai Dinu Gheorghiu (éd): *Littératures et pouvoir symbolique*, Editura Paralela 45, Pitești 2005, p.180-188.
- 8.41. *Cuvînt înainte la Iancu Brauștein: Evreii în prima universitate din*

România. *Medici și farmaciști (1881-1948)*, Editura “Gr.T. Popa”, Iași 2004, p. VII.

8.42. *Valoarea nu poate fi decretată în funcție de domiciliu*, în “Suplimentul de cultură”, nr. 17 (2005), p. 10.

8.43. *Cuvînt înainte la Axel Azzola :Istории biblice evreiești și altele, povestite altminteri*, Editura Hora, Sibiu 2005, p. 7-9.

8.44. *In loc de recenzie la Pentru Europa, ediția a doua*, în “22”, Nr. 786 (2005), p. 13.

8.45. *Gedächtnisort Transnistrien im rumänischen Kommunismus / Postkommunismus*, in : *Europa im Wandel. Literatur, Werte und Europäische Identität*, hrsg. von Michael Braun, Birgit Lermen, Lars Peter Schmidt, Klaus Weigelt, Konrad-Adenauer-Stiftung, St. Augustin 2005, p. 79-90.

8.46. *O lecție a dialogului*, în *Georg Löwendal 1897-1964. Pictorul Bucovinei și al țăranului român*, Catalogul expoziției de la Institutul Cultural Român din Viena, noiembrie-decembrie 2007, p. 9, 11.

8.47. *Ein Fenster gen Osten*, în *20 Jahre «Wandel durch Austausch».* *Festschrift für Prof. Dr. Dr. h.c. mult. Theodor Berchem*, hrsg. von Christian Bode und Dorothea Jecht, Deutscher Akademischer Austauschdienst, Bonn 2007, p. 101-103.

8.48. *Rumäniens Beitritt zur NATO und zur EU*, în *Quo vadis EU? Osteuropa und die EU-Erweiterung*, hrsg. von Iskra Schwarcz und Arnold Suppan, Lit-Verlag, Berlin 2008, p. 295-308.

8.49. *Cuvînt înainte la Cătălina Bălinișteanu : Femei, corpuri și pasiuni în literatura lui Heinrich Mann*, Ed. Universității „Alexandru Ioan Cuza“, Iași 2012, p. 7-11.

8.50. *Vorwort in Pluralität als kulturelle Lebensform. Österreich und die Nationalkulturen Südosteuropas*, (volum editat împreună cu Harald Haslmayr), Lit Verlag, Berlin /Wien 2013, p. 9-10.

8.51. *Von „babylonischen Zeiten“*. Prefață la *Sylvia Hoișie-Korber & Mirjam Bercovici-Korber : Exkursionen in die Vergangenheit*. Hrsg. von Erhard R. Wiehn, Hartung-Gorre Verlag, Konstanz 2014, S. 7-10. Reluat în *Ich will leben. Eine Hommage an Dr. med. Mirjam Bercovici...* Hrsg. von Andrei Corbea-Hoișie, Erhard R. Wiehn, Hartung-Gorre Verlag, Konstanz 2022, p. 7-10.

8.52. *Die Begegnung*. In : *Chor für Marianne. Eine Festschrift für Marianne Gruber*. Hrsg. von Manfred Müller, Barbara Neuwirth, Löcker Verlag, Wien 2014, S. 107-108.

8.53. *Offener Brief*. In : „Zwischenwelt. Literatur/ Widerstand/ Exil“, 31. Jhrg., nr. 2-3 (August 2014), S. 96-97 ; reluată în „Etudes germaniques“, 69 année, Numéro 3 (juillet-septembre), p. 471-473 ; versiune în limba ucraineană : Неавторизована публікація / Переклад з німецької Петра Рихла // Буковинський журнал. - 2014. - № 3 (93). - С. 264-266.

- 8.54. *Cuvînt înainte la Dumitru Irimia, Studii eminesciene*, Editura Universității „Alexandru Ioan Cuza“, Iași 2014, p. 7-8. 8.54. Reluat sub titlul *Amintiri în Profesorul nostru D. Irimia*, ed. de Cristina Irimia, Dinu Moscal, Ed. Universității „Alexandru Ioan Cuza“, Iași 2018, p. 54-55.
- 8.55. *Prefață la Impulsul Iluminismului în traduceri românești din secolul al XVIII-lea*, ed. de Eugenia Dima și Andrei Corbea-Hoisie (vezi 2.23), p. 7-10.
- 8.56. *Vorwort zu Michael Metzeltin: Das Rumänische im romanischen Kontrast. Eine sprachtypologische Betrachtung*, Frank & Timme, Berlin 2016, p. 7-9. Versiune românească: *Prefață la Michael Metzeltin: Româna în contrast. O cercetare tipologică*, Ed. Universității „Alexandru Ioan Cuza“, Iași 2016, p. 7-9.
- 8.57. *Cuvînt înainte la Andreea Scrumeda: E.T.A. Hoffmann ieri și azi*, Ed. Fides, Iași 2017, p. 5-6.
- 8.58. *Cuvînt înainte la Valentin Trifescu : Geografii artistice și regionalism în istoriografia de artă în Alsacia interbelică*. Ed. Școala Ardeleană, Cluj-Napoca 2019, p. 7-9.
- 8.59. *Fragmente cu Sorin*, în „Trivium. Revistă de gândire simbolică“, An XIV (2022), Nr. 3 (52), p. 22-25.
- 8.60. *Un prieten*, în *Nostalgia duratei. Florin Faifer în evocări*, coord. de Nicolae Panaite. Ed. Alfa, Iași 2023, p. 349-353.
- 8.61. *Viața și opera lui Eginald Schlattner*, în „*Man verlasse den Ort des Leidens nicht, sondern handle so, dass die Leiden den Ort verlassen*“. *Eginald Schlattner ist seit 90 Jahren da und handelt...*, hrsg. v. Rudolf Gräf, Christoph Klein, Gabriella-Nóra Tar, Ioana Florea. Presa Universitară Clujeană 2023, p. 157-158.
- 8.62. *Vorwort în Marc Sagnol : Celan, Weißglas. Die Wasser des Bug*. Aachen: Rimbaud Verlag 2024, p. 5-10.

9. Răspunsuri la interviuri și anchete

- 9.1. „*Dacă vom perpetua aceleași inerții sinucigașe, vom rămîne în continuare la marginea Europei*” (Interviu de Florin Cîntec) , în C 15 (1991).
- 9.2. „*Terorismul rasial și terorismul social nu pot fi motivate reciproc*”. (Interviu de Dan C. Mihailescu) , în LA&I 12 (1992)..
- 9.3. „*Despre vechiul ideal ieșean al descentralizării*”. (Interviu de Dorin Popa), în CIE 5 (1995).
- 9.4. „*Cît de ușor poate fi rescrisă istoria*”. (Interviu de Dorin Popa), în V 7 (1996), p.56-65.
- 9.5. Răspuns la ancheta *Care credeți că este contribuția Bisericii Române Unite cu Roma la spiritualitatea, cultura, politica și istoria României?*, în V 1 (1997).

Reluat în volumul *Un destin istoric: Biserica Română Unită*, ed. de Iulian Boldea, Al. Cistelean, Cornel Moraru, Virgil Podoabă, Tg. Mureș 1999, p. 277-278.

9.6. *“Intelectualul român este marcat de obsesia Restaurației”* (Interviu de Constantin Coroiu), în ALA 359 (1997).

9.7. Răspuns la ancheta *Ce credeți că aparține Europei Centrale în geografia culturală a României?*, în *“A treia Europă”* 1 (1997), p.13-15.

9.8. *“In istoria noastră au fost multe dimineți pierdute”*, (Interviu de Constantin Coroiu), în ALA 401 (1998); reluat sub titlul *“Nu știi să faci decât ceea ce am învățat”* în *Constantin Coroiu: Paralele inegale*, Polirom, Iași 2003, p. 141-155.

9.9. *“Nu aspir la gloria locală”*, (Interviu de Nichita Danilov), în M 30 (1998).

9.10. *“Pentru a fi recunoscuți trebuie să și muncim. Nu ne putem hrăni din gloria trecutului”*, (Interviu de Val. P. Stancu), în *“Revista română”* 1 (1998).

9.11. *“Izolați în cercul nostru strîmt, putem crede despre noi că sîntem genii”*, (Interviu de Dana Nica și Bogdan Lupescu), în *“Opinia studentescă”* 1 (1998).

9.12. *Relația minoritate-majoritate după 1918* (Interviu de Rodica Palade) în *“22”*, 28 (1998) - Supliment *“22 plus”* 69 (1998), p. XI.

9.13. *“Starea economică a României prăbușește orice vis de apropiere, oricît de patriotic ar fi el”* (Interviu de Ovidiu Șimonca) în *“Contrafort”*, Nr. 7-8 (1998), p.14-15

9.14. Răspuns la ancheta *“Cum apreciați activitatea Fundației Culturale Române?”* în *“Dilema”*, nr. 313 (1999), p. 9.

9.15. *După “Herder”, “Jacob și Wilhelm Grimm”* (Interviu de Valeriu P. Stancu), în *“Revista română”* 1 (2000), p. 3

9.16. *Auf der Suche nach dem “Homo Bucovinensis”* (Interviu de Richard Reichensperger), în *“Der Standard”* [Viena], 13 aprilie 2000, p. 15.

9.17. Răspuns la ancheta *“Dinspre Iași spre satul planetar”* în T, nr. 6 (2000), p. 3.

9.18. Răspuns la ancheta *“Romanul românesc al secolului XX”* în OC, 45-46 (2001), p. 9.

9.19. Răspuns la ancheta *“Un caz de privatizare în cultură: Editura Minerva”*, în *“Familia”*, nr. 1 (2001), p. 59.

9.20. *“Ca să ajungi la Londra, trebuie să treci mai întîi prin Viena”* (Interviu de Alex. Savitescu), în *“Opinia studentescă”*, 120 (2001), p.8-9.

9.21. *“Meine Motivation, mich mit deutschen Themen zu befassen”* (Interviu de Stefan Sienerth), in SODV, 2 (2002), p. 159-172. Reluat în Stefan Sienerth : *„Immer die Angst im Nacken, meine Erinnerung könnte versagen“*. Interviews mit deutschen Schriftstellern und Literaturwissenschaftlern aus Südosteuropa. Regensburg : Friedrich Pustet Verlag 2015, S. 371-388.

9.22. *“Nu era mai bine să nu fi făcut nimic?”* (Interviu de George Bondor), în

- “Contrast”, 10-11-12 (2002), p. 10-12.
- 9.33. Răspuns la ancheta “*Premiile literare*” în V, 2-3 (2003), p.50-51.
- 9.34. Răspuns la ancheta “*Elite și/sau elitism?*”, în OC, 249 (2004), p.12-13.
- 9.35. “*Ministerul Culturii s-a blamat iremediabil*” (Interviu de Alex. Savitescu), în “Suplimentul de cultură”, nr. 7 (8-14 ianuarie 2005), p. 8-9.
- 9.36. Răspuns la ancheta “*Editura Polirom - 10 ani*”, în catalogul “Editura Polirom - 10 ani”, Iași 2005, p. 9.
- 9.37. Răspuns la ancheta “*Un brand numit România*”, în Suplimentul revistei “Cuvântul”, nr. 5 /335 (2005), p. 2.
- 9.38. “*Micuțul David în confruntare cu Goliath-ul sistemului*” (Interviu de Doris Mironescu), în D 1 (serie nouă 2005), p. 2-8 ; reluat in *Literatură, arte, idei în Alma Mater/Dialog 1969-1990. Indice bibliografic*, Editura Universității “Alexandru Ioan Cuza” Iași, 2005, p. 27-38
- 9.39. “*Am făcut parte dintr-o involuntară diplomație culturală*” (Interviu de Alex. Savitescu) în “Suplimentul de cultură”, nr. 36 (30 iulie-5 august 2005), p. 2.
- 9.40. Răspuns la ancheta “*Diagnostic de țară : România înaintea intrării în Uniunea Europeană*”, în “Alitudini. Cultură și societate”, nr. 1 (martie 2006), p. 9-10.
- 9.41. Răspuns la ancheta “*Despre condiția traducerii și statutul traducătorului în cultura română*”, în “Cuvântul”, nr.6/348 (2006), p. 15.
- 9.42. (Interview von Alfred Gerstl) în “David. Jüdische Kulturzeitschrift », 18. Jhrg., nr. 70 (Sept. 2006), p. 24-25.
- 9.43. “*Am luat lumea mereu așa cum era, încercînd să gasesc frumusețea din ea*” (Interviu de Oana Olariu), în “Opinia studentească”, Nr. 417 (2011), p. 8-9.
- 9.44. „*Sînt atîtea lucruri de făcut în România, încît ideea de a pleca mi s-a părut absurdă*” (Interviu de Aryna Creangă), în “Opinia studentească”, Nr. 555 (2017), p. 8-9.

*

*

*

Abrevieri A = “Amfiteatru”; AIIA = “Anuarul Institutului de istorie și arheologie”; ALA = “Adevărul literar și artistic”; ALIL = “Anuar de lingvistică și istorie literară”; AR = “Arlechin”; AUI = “Analele Stiințifice ale Universității »Al.I.Cuza« Iași. Seria Literatură”; C = “Cronica”; CIE = “Contemporanul-Ideea europeană”; CC = “Caiete critice”; CL = “Convorbiri literare”; CP = “Contrapunct”; CREL = “Euresis. Cahiers roumains d'études littéraires”; D =

“Dialog”; LA&I = “Litere, Arte, Idei Supliment cultural ‘Cotidianul’”; M = “Monitorul”; OC = “Observator cultural”; RESEE = “Revue des études sud-est européennes”; RITL = “Revista de istorie și teorie literară”; RL = “România literară”; SL = “Secolul 20”- “Secolul 21”; SODV = “Südostdeutsche Vierteljahresblätter”; SAHIR = “Studia et acta historiae iudaeorum Romaniae”; ST = “Synthesis”; T = Timpul ; TR = “Tribuna României”; V = “Vatra”; VR = “Viața Românească”; ZGR = “Zeitschrift der Germanisten Rumäniens”.

A handwritten signature in blue ink, consisting of several fluid, overlapping strokes that form a stylized, cursive representation of the initials 'AM'.